

Evangelium secundum Matthæum

Cap. 1 ¹ Liber generationis Jesu Christi filii David, filii Abraham. ² Abraham genuit Isaac. Isaac autem genuit Jacob. Jacob autem genuit Judam, et fratres ejus. ³ Judas autem genuit Phares, et Zaram de Thamar. Phares autem genuit Esron. Esron autem genuit Aram. ⁴ Aram autem genuit Aminadab. Aminadab autem genuit Naasson. Naasson autem genuit Salmon. ⁵ Salmon autem genuit Booz de Rahab. Booz autem genuit Obed ex Ruth. Obed autem genuit Jesse. Jesse autem genuit David regem. ⁶ David autem rex genuit Salomonem ex ea quæ fuit Uriæ. ⁷ Salomon autem genuit Roboam. Roboam autem genuit Abiam. Abias autem genuit Asa. ⁸ Asa autem genuit Josophat. Josophat autem genuit Joram. Joram autem genuit Oziam. ⁹ Ozias autem genuit Joatham. Joatham autem genuit Achaz. Achaz autem genuit Ezechiam. ¹⁰ Ezechias autem genuit Manassen. Manasses autem genuit Amon. Amon autem genuit Josiam. ¹¹ Josias autem genuit Jechoniam, et fratres ejus in transmigracione Babylonis. ¹² Et post transmigracionem Babylonis : Jechonias genuit Salathiel. Salathiel autem genuit Zorobabel. ¹³ Zorobabel autem genuit Abiud. Abiud autem genuit Eliacim. Eliacim autem genuit Azor. ¹⁴ Azor autem genuit Sadoc. Sadoc autem genuit Achim. Achim autem genuit Eliud. ¹⁵ Eliud autem genuit Eleazar. Eleazar autem genuit Mathan. Mathan autem genuit Jacob. ¹⁶ Jacob autem genuit Joseph virum Mariæ, de qua natus est Jesus, qui vocatur Christus. ¹⁷ Omnes itaque generationes ab Abraham usque ad David, generationes quatuordecim : et a David usque ad transmigracionem Babylonis, generationes quatuordecim : et a transmigracione Babylonis usque ad Christum, generationes quatuordecim.

¹⁸ Christi autem generatio sic erat : cum esset desponsata mater ejus Maria Joseph, antequam convenirent inventa est in utero habens de Spiritu Sancto. ¹⁹ Joseph autem vir

ejus cum esset justus, et nollet eam traducere, voluit occulte dimittere eam. ²⁰ Hæc autem eo cogitante, ecce angelus Domini apparuit in somnis ei, dicens : Joseph, fili David, noli timere accipere Mariam conjugem tuam : quod enim in ea natum est, de Spiritu Sancto est. ²¹ Pariet autem filium : et vocabis nomen ejus Jesum : ipse enim salvum faciet populum suum a peccatis eorum. ²² Hoc autem totum factum est, ut adimpleretur quod dictum est a Domino per prophetam dicentem : ²³ Ecce virgo in utero habebit, et pariet filium : et vocabunt nomen ejus Emmanuel, quod est interpretatum Nobiscum Deus. ²⁴ Exsurgens autem Joseph a somno, fecit sicut præcepit ei angelus Domini, et accepit conjugem suam. ²⁵ Et non cognoscebat eam donec peperit filium suum primogenitum : et vocavit nomen ejus Jesum.

Cap. 2 ¹ Cum ergo natus esset Jesus in Bethlehem Juda in diebus Herodis regis, ecce magi ab oriente venerunt Jerosolymam, ² dicentes : Ubi est qui natus est rex Judæorum ? vidimus enim stellam ejus in oriente, et venimus adorare eum. ³ Audiens autem Herodes rex, turbatus est, et omnis Jerosolyma cum illo. ⁴ Et congregans omnes principes sacerdotum, et scribas populi, sciscitabatur ab eis ubi Christus nasceretur. ⁵ At illi dixerunt : In Bethlehem Judæ : sic enim scriptum est per prophetam :

⁶ Et tu Bethlehem terra Juda, nequaquam minima es in principibus Juda : ex te enim exiet dux, qui regat populum meum Israël.

⁷ Tunc Herodes clam vocatis magis diligenter didicit ab eis tempus stellæ, quæ apparuit eis : ⁸ et mittens illos in Bethlehem, dixit : Ite, et interrogate diligenter de puero : et cum inveneritis, renuntiate mihi, ut et ego veniens adorem eum. ⁹ Qui cum audissent regem, abierunt, et ecce stella, quam viderant in oriente, antecedebat eos, usque dum veniens staret supra, ubi erat puer.

¹⁰ Videntes autem stellam gavisi sunt gaudio magno

valde. **11** Et intrantes domum, invenerunt puerum cum Maria matre ejus, et procidentes adoraverunt eum : et apertis thesauris suis obtulerunt ei munera, aurum, thus, et myrrham. **12** Et responso accepto in somnis ne redirent ad Herodem, per aliam viam reversi sunt in regionem suam.

13 Qui cum recessissent, ecce angelus Domini apparuit in somnis Joseph, dicens : Surge, et accipe puerum, et matrem ejus, et fuge in Ægyptum, et esto ibi usque dum dicam tibi. Futurum est enim ut Herodes quærat puerum ad perdendum eum. **14** Qui consurgens accepit puerum et matrem ejus nocte, et secessit in Ægyptum : **15** et erat ibi usque ad obitum Herodis : ut adimpleretur quod dictum est a Domino per prophetam dicentem : Ex Ægypto vocavi filium meum. **16** Tunc Herodes videns quoniam illusus esset a magis, iratus est valde, et mittens occidit omnes pueros, qui erant in Bethlehem, et in omnibus finibus ejus, a bimatu et infra secundum tempus, quod exquisierat a magis. **17** Tunc adimpletum est quod dictum est per Jeremiam prophetam dicentem :

18 Vox in Rama audita est
ploratus, et ululatus multus :
Rachel plorans filios suos,
et noluit consolari, quia non sunt.

19 Defuncto autem Herode, ecce angelus Domini apparuit in somnis Joseph in Ægypto, **20** dicens : Surge, et accipe puerum, et matrem ejus, et vade in terram Israël : defuncti sunt enim qui quærebant animam pueri. **21** Qui consurgens, accepit puerum, et matrem ejus, et venit in terram Israël. **22** Audiens autem quod Archelaus regnaret in Judæa pro Herode patre suo, timuit illo ire : et admonitus in somnis, secessit in partes Galilææ. **23** Et veniens habitavit in civitate quæ vocatur Nazareth : ut adimpleretur quod dictum est per prophetas : Quoniam Nazaræus vocabitur.

Cap. 3 ¹ In diebus autem illis venit Joannes Baptista prædicans in deserto Judææ, ² et dicens : Pœnitentiam agite : appropinquavit enim regnum cœlorum. ³ Hic est enim, qui dictus est per Isaïam prophetam dicentem :
Vox clamantis in deserto :

Parate viam Domini ;
rectas facite semitas ejus.

⁴ Ipse autem Joannes habebat vestimentum de pilis camelorum, et zonam pelliceam circa lumbos suos : esca autem ejus erat locustæ, et mel silvestre. ⁵ Tunc exhibat ad eum Jerosolyma, et omnis Judæa, et omnis regio circa Jordanem ; ⁶ et baptizabantur ab eo in Jordane, confitentes peccata sua. ⁷ Videns autem multos pharisæorum, et sadducæorum, venientes ad baptismum suum, dixit eis : Progenies viperarum, quis demonstravit vobis fugere a ventura ira ? ⁸ Facite ergo fructum dignum pœnitentiæ. ⁹ Et ne velitis dicere intra vos : Patrem habemus Abraham. Dico enim vobis quoniam potens est Deus de lapidibus istis suscitare filios Abrahæ. ¹⁰ Jam enim securis ad radicem arborum posita est. Omnis ergo arbor, quæ non facit fructum bonum, excidetur, et in ignem mittetur. ¹¹ Ego quidem baptizo vos in aqua in pœnitentiam : qui autem post me venturus est, fortior me est, cujus non sum dignus calceamenta portare : ipse vos baptizabit in Spiritu Sancto, et igni. ¹² Cujus ventilabrum in manu sua : et permundabit aream suam : et congregabit triticum suum in horreum, paleas autem comburet igni inextinguibili.

¹³ Tunc venit Jesus a Galilæa in Jordanem ad Joannem, ut baptizaretur ab eo. ¹⁴ Joannes autem prohibebat eum, dicens : Ego a te debeo baptizari, et tu venis ad me ?

¹⁵ Respondens autem Jesus, dixit ei : Sine modo : sic enim decet nos implere omnem justitiam. Tunc dimisit eum.

¹⁶ Baptizatus autem Jesus, confestim ascendit de aqua, et ecce aperti sunt ei cœli : et vidit Spiritum Dei descendentem sicut columbam, et venientem super se.

17 Et ecce vox de cælis dicens : Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi complacui.

Cap. 4 **1** Tunc Jesus ductus est in desertum a Spiritu, ut tentaretur a diabolo. **2** Et cum jejunasset quadraginta diebus, et quadraginta noctibus, postea esuriit. **3** Et accedens tentator dixit ei : Si Filius Dei es, dic ut lapides isti panes fiant. **4** Qui respondens dixit : Scriptum est : Non in solo pane vivit homo, sed in omni verbo, quod procedit de ore Dei. **5** Tunc assumpsit eum diabolus in sanctam civitatem, et statuit eum super pinnaculum templi, **6** et dixit ei : Si Filius Dei es, mitte te deorsum. Scriptum est enim : Quia angelis suis mandavit de te, et in manibus tollent te, ne forte offendas ad lapidem pedem tuum. **7** Ait illi Jesus : Rursum scriptum est : Non tentabis Dominum Deum tuum. **8** Iterum assumpsit eum diabolus in montem excelsum valde : et ostendit ei omnia regna mundi, et gloriam eorum, **9** et dixit ei : Hæc omnia tibi dabo, si cadens adoraveris me. **10** Tunc dicit ei Jesus : Vade Satana : Scriptum est enim : Dominum Deum tuum adorabis, et illi soli servies. **11** Tunc reliquit eum diabolus : et ecce angeli accesserunt, et ministrabant ei.

12 Cum autem audisset Jesus quod Joannes traditus esset, secessit in Galilæam : **13** et, relicta civitate Nazareth, venit, et habitavit in Capharnaum maritima, in finibus Zabulon et Nephthalim : **14** ut adimpleretur quod dictum est per Isaiam prophetam :

15 Terra Zabulon, et terra Nephthalim,
via maris trans Jordanem,
Galilæa gentium :

16 populus, qui sedebat in tenebris,
vidit lucem magnam :
et sedentibus in regione umbræ mortis,
lux orta est eis.

17 Exinde cœpit Jesus prædicare, et dicere : Pœnitentiam agite : appropinquavit enim regnum cælorum.

18 Ambulans autem Jesus juxta mare Galilææ, vidit duos fratres, Simonem, qui vocatur Petrus, et Andream fratrem ejus, mittentes rete in mare (erant enim piscatores), **19** et ait illis : Venite post me, et faciam vos fieri piscatores hominum. **20** At illi continuo relictis retibus secuti sunt eum. **21** Et procedens inde, vidit alios duos fratres, Jacobum Zebedæi, et Joannem fratrem ejus, in navi cum Zebedæo patre eorum, reficientes retia sua : et vocavit eos. **22** Illi autem statim relictis retibus et patre, secuti sunt eum. **23** Et circuibat Jesus totam Galilæam, docens in synagogis eorum, et prædicans Evangelium regni : et sanans omnem languorem, et omnem infirmitatem in populo. **24** Et abiit opinio ejus in totam Syriam, et obtulerunt ei omnes male habentes, variis languoribus, et tormentis comprehensos, et qui dæmonia habebant, et lunaticos, et paralyticos, et curavit eos : **25** et secutæ sunt eum turbæ multæ de Galilæa, et Decapoli, et de Jerosolymis, et de Judæa, et de trans Jordanem.

Cap. 5 **1** Videns autem Jesus turbas, ascendit in montem, et cum sedisset, accesserunt ad eum discipuli ejus, **2** et aperiens os suum docebat eos dicens : **3** Beati pauperes spiritu : quoniam ipsorum est regnum cælorum. **4** Beati mites : quoniam ipsi possidebunt terram. **5** Beati qui lugent : quoniam ipsi consolabuntur. **6** Beati qui esuriunt et sitiunt justitiam : quoniam ipsi saturabuntur. **7** Beati misericordes : quoniam ipsi misericordiam consequentur. **8** Beati mundo corde : quoniam ipsi Deum videbunt. **9** Beati pacifici : quoniam filii Dei vocabuntur. **10** Beati qui persecutionem patiuntur propter justitiam : quoniam ipsorum est regnum cælorum. **11** Beati estis cum maledixerint vobis, et persecuti vos fuerint, et dixerint omne malum adversum vos mentientes, propter me : **12** gaudete, et exultate, quoniam merces vestra copiosa est in cælis. Sic enim persecuti sunt prophetas, qui fuerunt ante vos.

13 Vos estis sal terræ. Quod si sal evanuerit, in quo

salietur ? ad nihilum valet ultra, nisi ut mittatur foras, et conculcetur ab hominibus. **14** Vos estis lux mundi. Non potest civitas abscondi supra montem posita, **15** neque accendunt lucernam, et ponunt eam sub modio, sed super candelabrum, ut luceat omnibus qui in domo sunt. **16** Sic luceat lux vestra coram hominibus : ut videant opera vestra bona, et glorificent Patrem vestrum, qui in cælis est.

17 Nolite putare quoniam veni solvere legem aut prophetas : non veni solvere, sed adimplere. **18** Amen quippe dico vobis, donec transeat cælum et terra, jota unum aut unus apex non præteribit a lege, donec omnia fiant. **19** Qui ergo solverit unum de mandatis istis minimis, et docuerit sic homines, minimus vocabitur in regno cælorum : qui autem fecerit et docuerit, hic magnus vocabitur in regno cælorum. **20** Dico enim vobis, quia nisi abundaverit justitia vestra plus quam scribarum et pharisæorum, non intrabitis in regnum cælorum.

21 Audistis quia dictum est antiquis : Non occides : qui autem occiderit, reus erit iudicio. **22** Ego autem dico vobis : quia omnis qui irascitur fratri suo, reus erit iudicio. Qui autem dixerit fratri suo, raca : reus erit concilio. Qui autem dixerit, fatue : reus erit gehennæ ignis. **23** Si ergo offers munus tuum ad altare, et ibi recordatus fueris quia frater tuus habet aliquid adversum te : **24** relinque ibi munus tuum ante altare, et vade prius reconciliari fratri tuo : et tunc veniens offeres munus tuum. **25** Esto consentiens adversario tuo cito dum es in via cum eo : ne forte tradat te adversarius iudici, et iudex tradat te ministro : et in carcerem mittaris. **26** Amen dico tibi, non exies inde, donec reddas novissimum quadrantem.

27 Audistis quia dictum est antiquis : Non mœchaberis.

28 Ego autem dico vobis : quia omnis qui viderit mulierem ad concupiscendum eam, jam mœchatus est eam in corde suo. **29** Quod si oculus tuus dexter scandalizat te, erue

eum, et projice abs te : expedit enim tibi ut pereat unum membrorum tuorum, quam totum corpus tuum mittatur in gehennam. ³⁰ Et si dextra manus tua scandalizat te, abscide eam, et projice abs te : expedit enim tibi ut pereat unum membrorum tuorum, quam totum corpus tuum eat in gehennam. ³¹ Dictum est autem : Quicumque dimiserit uxorem suam, det ei libellum repudii. ³² Ego autem dico vobis : quia omnis qui dimiserit uxorem suam, excepta fornicationis causa, facit eam mœchari : et qui dimissam duxerit, adulterat.

³³ Iterum audistis quia dictum est antiquis : Non perjurabis : reddes autem Domino juramenta tua. ³⁴ Ego autem dico vobis, non jurare omnino, neque per cælum, quia thronus Dei est : ³⁵ neque per terram, quia scabellum est pedum ejus : neque per Jerosolymam, quia civitas est magni regis : ³⁶ neque per caput tuum juraveris, quia non potes unum capillum album facere, aut nigrum. ³⁷ Sit autem sermo vester, est, est : non, non : quod autem his abundantius est, a malo est.

³⁸ Audistis quia dictum est : Oculum pro oculo, et dentem pro dente. ³⁹ Ego autem dico vobis, non resistere malo : sed si quis te percusserit in dexteram maxillam tuam, præbe illi et alteram : ⁴⁰ et ei, qui vult tecum iudicio contendere, et tunicam tuam tollere, dimitte ei et pallium : ⁴¹ et quicumque te angariaverit mille passus, vade cum illo et alia duo. ⁴² Qui petit a te, da ei : et volenti mutuari a te, ne avertaris.

⁴³ Audistis quia dictum est : Diliges proximum tuum, et odio habebis inimicum tuum. ⁴⁴ Ego autem dico vobis : diligite inimicos vestros, benefacite his qui oderunt vos, et orate pro persequentibus et calumniantibus vos : ⁴⁵ ut sitis filii Patris vestri, qui in cælis est : qui solem suum oriri facit super bonos et malos : et pluit super justos et injustos. ⁴⁶ Si enim diligitis eos qui vos diligunt, quam mercedem habebitis ? nonne et publicani hoc faciunt ?

47 Et si salutaveritis fratres vestros tantum, quid amplius facitis ? nonne et ethnici hoc faciunt ? **48** Estote ergo vos perfecti, sicut et Pater vester cælestis perfectus est.

Cap. 6 **1** Attendite ne justitiam vestram faciatis coram hominibus, ut videamini ab eis : alioquin mercedem non habebitis apud Patrem vestrum qui in cælis est. **2** Cum ergo facis eleemosynam, noli tuba canere ante te, sicut hypocritæ faciunt in synagogis, et in vicis, ut honorificentur ab hominibus. Amen dico vobis, receperunt mercedem suam. **3** Te autem faciente eleemosynam, nesciat sinistra tua quid faciat dextera tua : **4** ut sit eleemosyna tua in abscondito, et Pater tuus, qui videt in abscondito, reddet tibi.

5 Et cum oratis, non eritis sicut hypocritæ qui amant in synagogis et in angulis platearum stantes orare, ut videantur ab hominibus : amen dico vobis, receperunt mercedem suam. **6** Tu autem cum oraveris, intra in cubiculum tuum, et clauso ostio, ora Patrem tuum in abscondito : et Pater tuus, qui videt in abscondito, reddet tibi. **7** Orantes autem, nolite multum loqui, sicut ethnici, putant enim quod in multiloquio suo exaudiantur. **8** Nolite ergo assimilari eis : scit enim Pater vester, quid opus sit vobis, antequam petatis eum. **9** Sic ergo vos orabitis : Pater noster, qui es in cælis, sanctificetur nomen tuum.

10 Adveniat regnum tuum ; fiat voluntas tua, sicut in cælo et in terra.

11 Panem nostrum supersubstantialem da nobis hodie,

12 et dimitte nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris.

13 Et ne nos inducas in tentationem, sed libera nos a malo. Amen.

14 Si enim dimiseritis hominibus peccata eorum : dimittet et vobis Pater vester cælestis delicta vestra. **15** Si autem non dimiseritis hominibus : nec Pater vester dimittet vobis peccata vestra.

16 Cum autem jejunatis, nolite fieri sicut hypocritæ, tristes. Exterminant enim facies suas, ut appareant hominibus jejunantes. Amen dico vobis, quia receperunt mercedem suam. **17** Tu autem, cum jejunas, unge caput tuum, et faciem tuam lava, **18** ne videaris hominibus jejunans, sed Patri tuo, qui est in abscondito : et Pater tuus, qui videt in abscondito, reddet tibi.

19 Nolite thesaurizare vobis thesauros in terra : ubi ærugo, et tinea demolitur : et ubi fures effodiunt, et furantur. **20** Thesaurizate autem vobis thesauros in cælo, ubi neque ærugo, neque tinea demolitur, et ubi fures non effodiunt, nec furantur. **21** Ubi enim est thesaurus tuus, ibi est et cor tuum. **22** Lucerna corporis tui est oculus tuus. Si oculus tuus fuerit simplex, totum corpus tuum lucidum erit. **23** Si autem oculus tuus fuerit nequam, totum corpus tuum tenebrosum erit. Si ergo lumen, quod in te est, tenebræ sunt : ipsæ tenebræ quantæ erunt ? **24** Nemo potest duobus dominis servire : aut enim unum odio habebit, et alterum diliget : aut unum sustinebit, et alterum contemnet. Non potestis Deo servire et mammonæ. **25** Ideo dico vobis, ne solliciti sitis animæ vestræ quid manducetis, neque corpori vestro quid induamini. Nonne anima plus est quam esca, et corpus plus quam vestimentum ? **26** Respicite volatilia cæli, quoniam non serunt, neque metunt, neque congregant in horrea : et Pater vester cælestis pascit illa. Nonne vos magis pluris estis illis ? **27** Quis autem vestrum cogitans potest adjicere ad staturam suam cubitum unum ? **28** Et de vestimento quid solliciti estis ? Considerate lilia agri quomodo crescunt : non laborant, neque nent. **29** Dico autem vobis, quoniam nec Salomon in omni gloria sua coopertus est sicut unum ex istis. **30** Si autem fœnum agri, quod hodie est, et cras in clibanum mittitur, Deus sic vestit, quanto magis vos modicæ fidei ? **31** Nolite ergo solliciti esse, dicentes : Quid manducabimus, aut quid bibemus, aut quo operiemur ? **32** hæc enim omnia gentes inquirunt. Scit

enim Pater vester, quia his omnibus indigetis. **33** Quærite ergo primum regnum Dei, et justitiam ejus : et hæc omnia adjicientur vobis. **34** Nolite ergo solliciti esse in crastinum. Crastinus enim dies sollicitus erit sibi ipsi : sufficit diei malitia sua.

Cap. 7 **1** Nolite judicare, ut non judicemini. **2** In quo enim judicio judicaveritis, judicabimini : et in qua mensura mensi fueritis, remetietur vobis. **3** Quid autem vides festucam in oculo fratris tui, et trabem in oculo tuo non vides ? **4** aut quomodo dicis fratri tuo : Sine ejiciam festucam de oculo tuo, et ecce trabs est in oculo tuo ? **5** Hypocrita, ejice primum trabem de oculo tuo, et tunc videbis ejicere festucam de oculo fratris tui. **6** Nolite dare sanctum canibus : neque mittatis margaritas vestras ante porcos, ne forte conculcent eas pedibus suis, et conversi dirumpant vos.

7 Petite, et dabitur vobis : quærite, et invenietis : pulsate, et aperietur vobis. **8** Omnis enim qui petit, accipit : et qui quærit, invenit : et pulsanti aperietur. **9** Aut quis est ex vobis homo, quem si petierit filius suus panem, numquid lapidem porriget ei ? **10** aut si piscem petierit, numquid serpentem porriget ei ? **11** Si ergo vos, cum sitis mali, nostis bona data dare filiis vestris : quanto magis Pater vester, qui in cælis est, dabit bona petentibus se ?

12 Omnia ergo quæcumque vultis ut faciant vobis homines, et vos facite illis. Hæc est enim lex, et prophetæ. **13** Intrate per angustam portam : quia lata porta, et spatiosa via est, quæ ducit ad perditionem, et multi sunt qui intrant per eam. **14** Quam angusta porta, et arcta via est, quæ ducit ad vitam : et pauci sunt qui inveniunt eam !

15 Attendite a falsis prophetis, qui veniunt ad vos in vestimentis ovium, intrinsecus autem sunt lupi rapaces : **16** a fructibus eorum cognoscetis eos. Numquid colligunt

de spinas uvas, aut de tribulis ficus ? **17** Sic omnis arbor bona fructus bonos facit : mala autem arbor malos fructus facit. **18** Non potest arbor bona malos fructus facere : neque arbor mala bonos fructus facere. **19** Omnis arbor, quæ non facit fructum bonum, excidetur, et in ignem mittetur. **20** Igitur ex fructibus eorum cognoscetis eos.

21 Non omnis qui dicit mihi, Domine, Domine, intrabit in regnum cælorum : sed qui facit voluntatem Patris mei, qui in cælis est, ipse intrabit in regnum cælorum. **22** Multi dicent mihi in illa die : Domine, Domine, nonne in nomine tuo prophetavimus, et in nomine tuo dæmonia eiecimus, et in nomine tuo virtutes multas fecimus ? **23** Et tunc confitebor illis : Quia numquam novi vos : discedite a me, qui operamini iniquitatem. **24** Omnis ergo qui audit verba mea hæc, et facit ea, assimilabitur viro sapienti, qui ædificavit domum suam supra petram, **25** et descendit pluvia, et venerunt flumina, et flaverunt venti, et irruerunt in domum illam, et non cecidit : fundata enim erat super petram. **26** Et omnis qui audit verba mea hæc, et non facit ea, similis erit viro stulto, qui ædificavit domum suam super arenam : **27** et descendit pluvia, et venerunt flumina, et flaverunt venti, et irruerunt in domum illam, et cecidit, et fuit ruina illius magna. **28** Et factum est : cum consummasset Jesus verba hæc, admirabantur turbæ super doctrina ejus. **29** Erat enim docens eos sicut potestatem habens, et non sicut scribæ eorum, et pharisæi.

Cap. 8 **1** Cum autem descendisset de monte, secutæ sunt eum turbæ multæ : **2** et ecce leprosus veniens, adorabat eum, dicens : Domine, si vis, potes me mundare. **3** Et extendens Jesus manum, tetigit eum, dicens : Volo : mundare. Et confestim mundata est lepra ejus. **4** Et ait illi Jesus : Vide, nemini dixeris : sed vade, ostende te sacerdoti, et offer munus, quod præcepit Moyses, in testimonium illis.

5 Cum autem introisset Capharnaum, accessit ad eum centurio, rogans eum, **6** et dicens : Domine, puer meus jacet in domo paralyticus, et male torquetur. **7** Et ait illi Jesus : Ego veniam, et curabo eum. **8** Et respondens centurio, ait : Domine, non sum dignus ut intres sub tectum meum : sed tantum dic verbo, et sanabitur puer meus. **9** Nam et ego homo sum sub potestate constitutus, habens sub me milites, et dico huic : Vade, et vadit : et alii : Veni, et venit : et servo meo : Fac hoc, et facit. **10** Audiens autem Jesus miratus est, et sequentibus se dixit : Amen dico vobis, non inveni tantam fidem in Israël. **11** Dico autem vobis, quod multi ab oriente et occidente venient, et recumbent cum Abraham, et Isaac, et Jacob in regno cælorum : **12** filii autem regni ejicientur in tenebras exteriores : ibi erit fletus et stridor dentium. **13** Et dixit Jesus centurioni : Vade, et sicut credidisti, fiat tibi. Et sanatus est puer in illa hora.

14 Et cum venisset Jesus in domum Petri, vidit socrum ejus jacentem, et febricitantem : **15** et tetigit manum ejus, et dimisit eam febris, et surrexit, et ministrabat eis.

16 Vespere autem facto, obtulerunt ei multos dæmonia habentes : et eiciebat spiritus verbo, et omnes male habentes curavit : **17** ut adimpleretur quod dictum est per Isaiam prophetam, dicentem :
Ipse infirmitates nostras accepit :
et ægrotationes nostras portavit.

18 Videns autem Jesus turbas multas circum se, jussit ire trans fretum.

19 Et accedens unus scriba, ait illi : Magister, sequar te, quocumque ieris. **20** Et dicit ei Jesus : Vulpes foveas habent, et volucres cæli nidos ; Filius autem hominis non habet ubi caput reclinet. **21** Alius autem de discipulis ejus ait illi : Domine, permitte me primum ire, et sepelire patrem meum. **22** Jesus autem ait illi : Sequere me, et dimitte mortuos sepelire mortuos suos.

23 Et ascendente eo in naviculam, secuti sunt eum discipuli ejus : **24** et ecce motus magnus factus est in mari, ita ut navicula operiretur fluctibus : ipse vero dormiebat.

25 Et accesserunt ad eum discipuli ejus, et suscitaverunt eum, dicentes : Domine, salva nos : perimus. **26** Et dicit eis Jesus : Quid timidi estis, modicæ fidei ? Tunc surgens imperavit ventis, et mari, et facta est tranquillitas magna.

27 Porro homines mirati sunt, dicentes : Qualis est hic, quia venti et mare obediunt ei ?

28 Et cum venisset trans fretum in regionem Gerasenorum, occurrerunt ei duo habentes dæmonia, de monumentis exeuntes, sævi nimis, ita ut nemo posset transire per viam illam. **29** Et ecce clamaverunt, dicentes : Quid nobis et tibi, Jesu fili Dei ? Venisti huc ante tempus torquere nos ?

30 Erat autem non longe ab illis grex multorum porcorum pascens. **31** Dæmones autem rogabant eum, dicentes : Si ejicis nos hinc, mitte nos in gregem porcorum. **32** Et ait illis : Ite. At illi exeuntes abierunt in porcos, et ecce impetu abiit totus grex per præceps in mare : et mortui sunt in aquis. **33** Pastores autem fugerunt : et venientes in civitatem, nuntiaverunt omnia, et de eis qui dæmonia habuerant. **34** Et ecce tota civitas exiit obviam Jesu : et viso eo, rogabant ut transiret a finibus eorum.

Cap. 9 **1** Et ascendens in naviculam, transfretavit, et venit in civitatem suam. **2** Et ecce offerebant ei paralyticum jacentem in lecto. Et videns Jesus fidem illorum, dixit paralytico : Confide fili, remittuntur tibi peccata tua. **3** Et ecce quidam de scribis dixerunt intra se : Hic blasphemat. **4** Et cum vidisset Jesus cogitationes eorum, dixit : Ut quid cogitatis mala in cordibus vestris ? **5** Quid est facilius dicere : Dimittuntur tibi peccata tua : an dicere : Surge, et ambula ? **6** Ut autem sciatis, quia Filius hominis habet potestatem in terra dimittendi peccata, tunc ait paralytico : Surge, tolle lectum tuum, et vade in domum tuam. **7** Et surrexit, et abiit in domum

suam. **8** Videntes autem turbæ timuerunt, et glorificaverunt Deum, qui dedit potestatem talem hominibus.

9 Et, cum transiret inde Jesus, vidit hominem sedentem in telonio, Matthæum nomine. Et ait illi : Sequere me. Et surgens, secutus est eum. **10** Et factum est, discumbente eo in domo, ecce multi publicani et peccatores venientes, discumbebant cum Jesu, et discipulis ejus. **11** Et videntes pharisæi, dicebant discipulis ejus : Quare cum publicanis et peccatoribus manducat magister vester ? **12** At Jesus audiens, ait : Non est opus valentibus medicus, sed male habentibus. **13** Euntes autem discite quid est : Misericordiam volo, et non sacrificium. Non enim veni vocare justos, sed peccatores. **14** Tunc accesserunt ad eum discipuli Joannis, dicentes : Quare nos, et pharisæi, jejunamus frequenter : discipuli autem tui non jejunant ? **15** Et ait illis Jesus : Numquid possunt filii sponsi lugere, quamdiu cum illis est sponsus ? Venient autem dies cum auferetur ab eis sponsus : et tunc jejunabunt. **16** Nemo autem immittit commissuram panni rudis in vestimentum vetus : tollit enim plenitudinem ejus a vestimento, et pejor scissura fit. **17** Neque mittunt vinum novum in utres veteres : alioquin rumpuntur utres, et vinum effunditur, et utres pereunt. Sed vinum novum in utres novos mittunt : et ambo conservantur.

18 Hæc illo loquente ad eos, ecce princeps unus accessit, et adorabat eum, dicens : Domine, filia mea modo defuncta est : sed veni, impone manum tuam super eam, et vivet. **19** Et surgens Jesus, sequebatur eum, et discipuli ejus. **20** Et ecce mulier, quæ sanguinis fluxum patiebatur duodecim annis, accessit retro, et tetigit fimbriam vestimenti ejus. **21** Dicebat enim intra se : Si tetigero tantum vestimentum ejus, salva ero. **22** At Jesus conversus, et videns eam, dixit : Confide, filia, fides tua te salvam fecit. Et salva facta est mulier ex illa hora.

23 Et cum venisset Jesus in domum principis, et vidisset tibicines et turbam tumultuantem, dicebat : **24** Recedite : non est enim mortua puella, sed dormit. Et deridebant eum. **25** Et cum ejecta esset turba, intravit : et tenuit manum ejus, et surrexit puella. **26** Et exiit fama hæc in universam terram illam.

27 Et transeunte inde Jesu, secuti sunt eum duo cæci, clamantes, et dicentes : Miserere nostri, fili David. **28** Cum autem venisset domum, accesserunt ad eum cæci. Et dicit eis Jesus : Creditis quia hoc possum facere vobis ? Dicunt ei : Utique, Domine. **29** Tunc tetigit oculos eorum, dicens : Secundum fidem vestram, fiat vobis. **30** Et aperti sunt oculi eorum : et comminatus est illis Jesus, dicens : Videte ne quis sciat. **31** Illi autem exeuntes, diffamaverunt eum in tota terra illa.

32 Egressis autem illis, ecce obtulerunt ei hominem mutum, dæmonium habentem. **33** Et ejecto dæmonio, locutus est mutus, et miratæ sunt turbæ, dicentes : Numquam apparuit sic in Israël. **34** Pharisæi autem dicebant : In principe dæmoniorum ejicit dæmones.

35 Et circuibat Jesus omnes civitates, et castella, docens in synagogis eorum, et prædicans Evangelium regni, et curans omnem languorem, et omnem infirmitatem.

36 Videns autem turbas, misertus est eis : quia erant vexati, et jacentes sicut oves non habentes pastorem.

37 Tunc dicit discipulis suis : Messis quidem multa, operarii autem pauci. **38** Rogate ergo Dominum messis, ut mittat operarios in messem suam.

Cap. 10 **1** Et convocatis duodecim discipulis suis, dedit illis potestatem spirituum immundorum, ut ejicerent eos, et curarent omnem languorem, et omnem infirmitatem. **2** Duodecim autem Apostolorum nomina sunt hæc. Primus, Simon, qui dicitur Petrus : et Andreas frater ejus, **3** Jacobus Zebedæi, et Joannes frater ejus, Philippus,

et Bartholomæus, Thomas, et Matthæus publicanus, Jacobus Alphæi, et Thaddæus, ⁴ Simon Chananæus, et Judas Iscariotes, qui et tradidit eum.

⁵ Hos duodecim misit Jesus, præcipiens eis, dicens : In viam gentium ne abieritis, et in civitates Samaritanorum ne intraveritis : ⁶ sed potius ite ad oves quæ perierunt domus Israël. ⁷ Euntes autem prædicate, dicentes : Quia appropinquavit regnum cælorum. ⁸ Infirmos curate, mortuos suscite, leprosos mundate, dæmones ejicite : gratis accepistis, gratis date. ⁹ Nolite possidere aurum, neque argentum, neque pecuniam in zonis vestris : ¹⁰ non peram in via, neque duas tunicas, neque calceamenta, neque virgam : dignus enim est operarius cibo suo. ¹¹ In quamcumque autem civitatem aut castellum intraveritis, interrogate, quis in ea dignus sit : et ibi manete donec exeatis. ¹² Intrantes autem in domum, salutate eam, dicentes : Pax huic domui. ¹³ Et siquidem fuerit domus illa digna, veniet pax vestra super eam : si autem non fuerit digna, pax vestra revertetur ad vos. ¹⁴ Et quicumque non receperit vos, neque audierit sermones vestros : exeunte foras de domo, vel civitate, excutite pulverem de pedibus vestris. ¹⁵ Amen dico vobis : Tolerabilius erit terræ Sodomorum et Gomorrhæorum in die judicii, quam illi civitati.

¹⁶ Ecce ego mitto vos sicut oves in medio luporum. Estote ergo prudentes sicut serpentes, et simplices sicut columbæ. ¹⁷ Cavete autem ab hominibus. Tradent enim vos in conciliis, et in synagogis suis flagellabunt vos : ¹⁸ et ad præsides, et ad reges ducemini propter me in testimonium illis, et gentibus. ¹⁹ Cum autem tradent vos, nolite cogitare quomodo, aut quid loquamini : dabitur enim vobis in illa hora, quid loquamini : ²⁰ non enim vos estis qui loquimini, sed Spiritus Patris vestri, qui loquitur in vobis. ²¹ Tradet autem frater fratrem in mortem, et pater filium : et insurgent filii in parentes, et morte eos afficient : ²² et eritis odio omnibus propter nomen meum :

qui autem perseveraverit usque in finem, hic salvus erit.

23 Cum autem persequentur vos in civitate ista, fugite in aliam. Amen dico vobis, non consummabitis civitates Israël, donec veniat Filius hominis. **24** Non est discipulus super magistrum, nec servus super dominum suum : **25** sufficit discipulo ut sit sicut magister ejus, et servo, sicut dominus ejus. Si patremfamilias Beelzebub vocaverunt, quanto magis domesticos ejus ? **26** Ne ergo timueritis eos. Nihil enim est opertum, quod non revelabitur : et occultum, quod non sciatur. **27** Quod dico vobis in tenebris, dicite in lumine : et quod in aure auditis, prædicate super tecta. **28** Et nolite timere eos qui occidunt corpus, animam autem non possunt occidere : sed potius timete eum, qui potest et animam et corpus perdere in gehennam. **29** Nonne duo passeress asse veneunt ? et unus ex illis non cadet super terram sine Patre vestro. **30** Vestri autem capilli capitis omnes numerati sunt. **31** Nolite ergo timere : multis passeribus meliores estis vos. **32** Omnis ergo qui confitebitur me coram hominibus, confitebor et ego eum coram Patre meo, qui in cælis est. **33** Qui autem negaverit me coram hominibus, negabo et ego eum coram Patre meo, qui in cælis est. **34** Nolite arbitrari quia pacem venerim mittere in terram : non veni pacem mittere, sed gladium : **35** veni enim separare hominem adversus patrem suum, et filiam adversus matrem suam, et nurum adversus socrum suam : **36** et inimici hominis, domestici ejus. **37** Qui amat patrem aut matrem plus quam me, non est me dignus : et qui amat filium aut filiam super me, non est me dignus. **38** Et qui non accipit crucem suam, et sequitur me, non est me dignus. **39** Qui invenit animam suam, perdet illam : et qui perdiderit animam suam propter me, inveniet eam. **40** Qui recipit vos, me recipit : et qui me recipit, recipit eum qui me misit. **41** Qui recipit prophetam in nomine prophetæ, mercedem prophetæ accipiet : et qui recipit justum in nomine justi, mercedem justi accipiet. **42** Et quicumque potum dederit uni ex minimis istis calicem aquæ frigidæ tantum in

nomine discipuli : amen dico vobis, non perdet mercedem suam.

Cap. 11 ¹ Et factum est, cum consummasset Jesus, præcipiens duodecim discipulis suis, transiit inde ut doceret, et prædicaret in civitatibus eorum.

² Joannes autem cum audisset in vinculis opera Christi, mittens duos de discipulis suis, ³ ait illi : Tu es, qui venturus es, an alium exspectamus ? ⁴ Et respondens Jesus ait illis : Euntes renuntiate Joanni quæ audistis, et vidistis. ⁵ Cæci vident, claudi ambulant, leprosi mundantur, surdi audiunt, mortui resurgunt, pauperes evangelizantur : ⁶ et beatus est, qui non fuerit scandalizatus in me.

⁷ Illis autem abeuntibus, cœpit Jesus dicere ad turbas de Joanne : Quid existis in desertum videre ? arundinem vento agitatam ? ⁸ Sed quid existis videre ? hominem mollibus vestitum ? Ecce qui mollibus vestiuntur, in domibus regum sunt. ⁹ Sed quid existis videre ? prophetam ? Etiam dico vobis, et plus quam prophetam. ¹⁰ Hic est enim de quo scriptum est : Ecce ego mitto angelum meum ante faciem tuam, qui præparabit viam tuam ante te. ¹¹ Amen dico vobis, non surrexit inter natos mulierum major Joanne Baptista : qui autem minor est in regno cælorum, major est illo. ¹² A diebus autem Joannis Baptistæ usque nunc, regnum cælorum vim patitur, et violenti rapiunt illud. ¹³ Omnes enim prophetæ et lex usque ad Joannem prophetaverunt : ¹⁴ et si vultis recipere, ipse est Elias, qui venturus est. ¹⁵ Qui habet aures audiendi, audiat.

¹⁶ Cui autem similem æstimabo generationem istam ? Similis est pueris sedentibus in foro : qui clamantes coæqualibus ¹⁷ dicunt : Cecinimus vobis, et non saltastis : lamentavimus, et non planxistis. ¹⁸ Venit enim Joannes neque manducans, neque bibens, et dicunt : Dæmonium

habet. **19** Venit Filius hominis manducans, et bibens, et dicunt : Ecce homo vorax, et potator vini, publicanorum et peccatorum amicus. Et justificata est sapientia a filiis suis.

20 Tunc cœpit exprobrare civitatibus, in quibus factæ sunt plurimæ virtutes ejus, quia non egissent pœnitentiam :

21 Væ tibi Corozain, væ tibi Bethsaida : quia, si in Tyro et Sidone factæ essent virtutes quæ factæ sunt in vobis, olim in cilicio et cinere pœnitentiam egissent.

22 Verumtamen dico vobis : Tyro et Sidoni remissius erit in die judicii, quam vobis. **23** Et tu Capharnaum, numquid usque in cælum exaltaberis ? usque in infernum descendes, quia si in Sodomis factæ fuissent virtutes quæ factæ sunt in te, forte mansissent usque in hanc diem.

24 Verumtamen dico vobis, quia terræ Sodomorum remissius erit in die judicii, quam tibi.

25 In illo tempore respondens Jesus dixit : Confiteor tibi, Pater, Domine cæli et terræ, quia abscondisti hæc a sapientibus, et prudentibus, et revelasti ea parvulis. **26** Ita Pater : quoniam sic fuit placitum ante te. **27** Omnia mihi tradita sunt a Patre meo. Et nemo novit Filium, nisi Pater : neque Patrem quis novit, nisi Filius, et cui voluerit Filius revelare. **28** Venite ad me omnes qui laboratis, et onerati estis, et ego reficiam vos. **29** Tollite jugum meum super vos, et discite a me, quia mitis sum, et humilis corde : et invenietis requiem animabus vestris. **30** Jugum enim meum suave est, et onus meum leve.

Cap. 12 **1** In illo tempore abiit Jesus per sata sabbato : discipuli autem ejus esurientes cœperunt vellere spicas, et manducare. **2** Pharisæi autem videntes, dixerunt ei : Ecce discipuli tui faciunt quod non licet facere sabbatis. **3** At ille dixit eis : Non legistis quid fecerit David, quando esuriit, et qui cum eo erant : **4** quomodo intravit in domum Dei, et panes propositionis comedit, quos non licebat ei edere, neque his qui cum eo

erant, nisi solis sacerdotibus ? ⁵ aut non legistis in lege quia sabbatis sacerdotes in templo sabbatum violant, et sine crimine sunt ? ⁶ Dico autem vobis, quia templo major est hic. ⁷ Si autem sciretis, quid est : Misericordiam volo, et non sacrificium : numquam condemnassetis innocentes : ⁸ dominus enim est Filius hominis etiam sabbati.

⁹ Et cum inde transisset, venit in synagogam eorum. ¹⁰ Et ecce homo manum habens aridam, et interrogabant eum, dicentes : Si licet sabbatis curare ? ut accusarent eum.

¹¹ Ipse autem dixit illis : Quis erit ex vobis homo, qui habeat ovem unam, et si ceciderit hæc sabbatis in foveam, nonne tenebit et levabit eam ? ¹² Quanto magis melior est homo ove ? itaque licet sabbatis benefacere.

¹³ Tunc ait homini : Extende manum tuam. Et extendit, et restituta est sanitati sicut altera. ¹⁴ Exeuntes autem pharisæi, consilium faciebant adversus eum, quomodo perderent eum. ¹⁵ Jesus autem sciens recessit inde : et secuti sunt eum multi, et curavit eos omnes : ¹⁶ et præcepit eis ne manifestum eum facerent. ¹⁷ Ut adimpleretur quod dictum est per Isaiam prophetam, dicentem :

¹⁸ Ecce puer meus, quem elegi, dilectus meus, in quo bene complacuit animæ meæ.

Ponam spiritum meum super eum, et iudicium gentibus nuntiabit.

¹⁹ Non contendet, neque clamabit, neque audiet aliquis in plateis vocem ejus :

²⁰ arundinem quassatam non confringet, et linum fumigans non extinguet, donec ejiciat ad victoriam iudicium :

²¹ et in nomine ejus gentes sperabunt.

²² Tunc oblatus est ei dæmonium habens, cæcus, et mutus, et curavit eum ita ut loqueretur, et videret. ²³ Et stupebant omnes turbæ, et dicebant : Numquid hic est

filius David ? **24** **Pharisæi autem audientes, dixerunt : Hic non eiecit dæmones nisi in Beelzebub principe dæmoniorum.** **25** **Jesus autem sciens cogitationes eorum, dixit eis : Omne regnum divisum contra se desolabitur : et omnis civitas vel domus divisa contra se, non stabit.** **26** **Et si Satanus Satanam eiecit, adversus se divisus est : quomodo ergo stabit regnum ejus ?** **27** **Et si ego in Beelzebub eicio dæmones, filii vestri in quo eiciunt ? ideo ipsi iudices vestri erunt.** **28** **Si autem ego in Spiritu Dei eicio dæmones, igitur pervenit in vos regnum Dei.** **29** **Aut quomodo potest quisquam intrare in domum fortis, et vasa ejus diripere, nisi prius alligaverit fortem ? et tunc domum illius diripiet.** **30** **Qui non est mecum, contra me est ; et qui non congregat mihi, spargit.** **31** **Ideo dico vobis : Omne peccatum et blasphemia remittetur hominibus, Spiritus autem blasphemia non remittetur.** **32** **Et quicumque dixerit verbum contra Filium hominis, remittetur ei : qui autem dixerit contra Spiritum Sanctum, non remittetur ei, neque in hoc sæculo, neque in futuro.** **33** **Aut facite arborem bonam, et fructum ejus bonum : aut facite arborem malam, et fructum ejus malum : siquidem ex fructu arbor agnoscitur.** **34** **Progenies viperarum, quomodo potestis bona loqui, cum sitis mali ? ex abundantia enim cordis os loquitur.** **35** **Bonus homo de bono thesauro profert bona : et malus homo de malo thesauro profert mala.** **36** **Dico autem vobis quoniam omne verbum otiosum, quod locuti fuerint homines, reddent rationem de eo in die iudicii.** **37** **Ex verbis enim tuis justificaberis et ex verbis tuis condemnaberis.**

38 **Tunc responderunt ei quidam de scribis et pharisæis, dicentes : Magister, volumus a te signum videre.** **39** **Qui respondens ait illis : Generatio mala et adultera signum quærit : et signum non dabitur ei, nisi signum Jonæ prophetæ.** **40** **Sicut enim fuit Jonas in ventre ceti tribus diebus, et tribus noctibus, sic erit Filius hominis in corde terræ tribus diebus et tribus noctibus.** **41** **Viri Ninivitæ surgent in iudicio cum generatione ista, et condemnabunt**

eam : quia pœnitentiam egerunt in prædicatione Jonæ, et ecce plus quam Jonas hic. ⁴² Regina austri surget in iudicio cum generatione ista, et condemnabit eam : quia venit a finibus terræ audire sapientiam Salomonis, et ecce plus quam Salomon hic. ⁴³ Cum autem immundus spiritus exierit ab homine, ambulat per loca arida, quærens requiem, et non invenit. ⁴⁴ Tunc dicit : Revertar in domum meam, unde exivi. Et veniens invenit eam vacantem, scopis mundatam, et ornatam. ⁴⁵ Tunc vadit, et assumit septem alios spiritus secum nequiores se, et intrantes habitant ibi : et fiunt novissima hominis illius pejora prioribus. Sic erit et generationi huic pessimæ.

⁴⁶ Adhuc eo loquente ad turbas, ecce mater ejus et fratres stabant foris, quærentes loqui ei. ⁴⁷ Dixit autem ei quidam : Ecce mater tua, et fratres tui foris stant quærentes te. ⁴⁸ At ipse respondens dicenti sibi, ait : Quæ est mater mea, et qui sunt fratres mei ? ⁴⁹ Et extendens manum in discipulos suos, dixit : Ecce mater mea, et fratres mei. ⁵⁰ Quicumque enim fecerit voluntatem Patris mei, qui in cælis est, ipse meus frater, et soror, et mater est.

Cap. 13 ¹ In illo die exiens Jesus de domo, sedebat secus mare. ² Et congregatæ sunt ad eum turbæ multæ, ita ut naviculam ascendens sederet : et omnis turba stabat in littore, ³ et locutus est eis multa in parabolis, dicens : Ecce exiit qui seminat, seminare. ⁴ Et dum seminat, quædam ceciderunt secus viam, et venerunt volucres cæli, et comederunt ea. ⁵ Alia autem ceciderunt in petrosa, ubi non habebant terram multam : et continuo exorta sunt, quia non habebant altitudinem terræ : ⁶ sole autem orto æstuaverunt ; et quia non habebant radicem, aruerunt. ⁷ Alia autem ceciderunt in spinas : et creverunt spinæ, et suffocaverunt ea. ⁸ Alia autem ceciderunt in terram bonam : et dabant fructum, aliud centesimum, aliud sexagesimum, aliud trigesimum. ⁹ Qui habet aures audiendi, audiat.

10 Et accedentes discipuli dixerunt ei : Quare in parabolis loqueris eis ? **11** Qui respondens, ait illis : Quia vobis datum est nosse mysteria regni cælorum : illis autem non est datum. **12** Qui enim habet, dabitur ei, et abundabit : qui autem non habet, et quod habet auferetur ab eo.

13 Ideo in parabolis loquor eis : quia videntes non vident, et audientes non audiunt, neque intelligunt. **14** Et adimpletur in eis prophetia Isaiaë, dicentis :
Auditu audietis, et non intelligetis :
et videntes videbitis, et non videbitis.

15 Incrassatum est enim cor populi hujus, et auribus graviter audierunt, et oculos suos clauserunt : nequando videant oculis, et auribus audiant, et corde intelligant, et convertantur, et sanem eos.

16 Vestri autem beati oculi quia vident, et aures vestrae quia audiunt. **17** Amen quippe dico vobis, quia multi prophetæ et iusti cupierunt videre quæ videtis, et non viderunt : et audire quæ auditis, et non audierunt.

18 Vos ergo audite parabolam seminantis. **19** Omnis qui audit verbum regni, et non intelligit, venit malus, et rapit quod seminatum est in corde ejus : hic est qui secus viam seminatus est. **20** Qui autem super petrosa seminatus est, hic est qui verbum audit, et continuo cum gaudio accipit illud : **21** non habet autem in se radicem, sed est temporalis : facta autem tribulatione et persecutione propter verbum, continuo scandalizatur. **22** Qui autem seminatus est in spinis, hic est qui verbum audit, et sollicitudo sæculi istius, et fallacia divitiarum suffocat verbum, et sine fructu efficitur. **23** Qui vero in terram bonam seminatus est, hic est qui audit verbum, et intelligit, et fructum affert, et facit aliud quidem centesimum, aliud autem sexagesimum, aliud vero trigesimum.

24 Aliam parabolam proposuit illis, dicens : Simile factum est regnum cælorum homini, qui seminavit bonum semen in agro suo : **25** cum autem dormirent homines, venit inimicus ejus, et superseminavit zizania in medio tritici, et abiit. **26** Cum autem crevisset herba, et fructum fecisset, tunc apparuerunt et zizania. **27** Accedentes autem servi patrisfamilias, dixerunt ei : Domine, nonne bonum semen seminasti in agro tuo ? unde ergo habet zizania ? **28** Et ait illis : Inimicus homo hoc fecit. Servi autem dixerunt ei : Vis, imus, et colligimus ea ? **29** Et ait : Non : ne forte colligentes zizania, eradicetis simul cum eis et triticum. **30** Sinite utraque crescere usque ad messem, et in tempore messis dicam messoribus : Colligite primum zizania, et alligate ea in fasciculos ad comburendum : triticum autem congregate in horreum meum.

31 Aliam parabolam proposuit eis dicens : Simile est regnum cælorum grano sinapis, quod accipiens homo seminavit in agro suo : **32** quod minimum quidem est omnibus seminibus : cum autem creverit, majus est omnibus oleribus, et fit arbor, ita ut volucres cæli veniant, et habitent in ramis ejus. **33** Aliam parabolam locutus est eis : Simile est regnum cælorum fermento, quod acceptum mulier abscondit in farinæ satis tribus, donec fermentatum est totum. **34** Hæc omnia locutus est Jesus in parabolis ad turbas : et sine parabolis non loquebatur eis : **35** ut impleretur quod dictum erat per prophetam dicentem : Aperiam in parabolis os meum ; eructabo abscondita a constitutione mundi.

36 Tunc, dimissis turbis, venit in domum : et accesserunt ad eum discipuli ejus, dicentes : Edissere nobis parabolam zizaniorum agri. **37** Qui respondens ait illis : Qui seminat bonum semen, est Filius hominis. **38** Ager autem est mundus. Bonum vero semen, hi sunt filii regnum. Zizania autem, filii sunt nequam. **39** Inimicus autem, qui seminavit ea, est diabolus. Messis vero, consummatio sæculi est. Messores autem, angeli sunt.

40 Sicut ergo colliguntur zizania, et igni comburuntur : sic erit in consummatione sæculi. **41** Mittet Filius hominis angelos suos, et colligent de regno ejus omnia scandala, et eos qui faciunt iniquitatem : **42** et mittent eos in caminum ignis. Ibi erit fletus et stridor dentium. **43** Tunc justi fulgebunt sicut sol in regno Patris eorum. Qui habet aures audiendi, audiat.

44 Simile est regnum cælorum thesauro abscondito in agro : quem qui invenit homo, abscondit, et præ gaudio illius vadit, et vendit universa quæ habet, et emit agrum illum. **45** Iterum simile est regnum cælorum homini negotiatori, quærenti bonas margaritas. **46** Inventa autem una pretiosa margarita, abiit, et vendidit omnia quæ habuit, et emit eam.

47 Iterum simile est regnum cælorum sagenæ missæ in mare, et ex omni genere piscium congreganti. **48** Quam, cum impleta esset, educentes, et secus littus sedentes, elegerunt bonis in vasa, malos autem foras miserunt.

49 Sic erit in consummatione sæculi : exhibunt angeli, et separabunt malos de medio justorum, **50** et mittent eos in caminum ignis : ibi erit fletus, et stridor dentium.

51 Intellexistis hæc omnia ? Dicunt ei : Etiam. **52** Ait illis : Ideo omnis scriba doctus in regno cælorum, similis est homini patrifamilias, qui profert de thesauro suo nova et vetera. **53** Et factum est, cum consummasset Jesus parabolas istas, transiit inde.

54 Et veniens in patriam suam, docebat eos in synagogis eorum, ita ut mirarentur, et dicerent : Unde huic sapientia hæc, et virtutes ? **55** Nonne hic est fabri filius ? nonne mater ejus dicitur Maria, et fratres ejus, Jacobus, et Joseph, et Simon, et Judas ? **56** et sorores ejus, nonne omnes apud nos sunt ? unde ergo huic omnia ista ? **57** Et scandalizabantur in eo. Jesus autem dixit eis : Non est propheta sine honore, nisi in patria sua, et in domo sua.

58 Et non fecit ibi virtutes multas propter incredulitatem illorum.

Cap. 14 **1** In illo tempore audivit Herodes tetrarcha famam Jesu : **2** et ait pueris suis : Hic est Joannes Baptista : ipse surrexit a mortuis, et ideo virtutes operantur in eo. **3** Herodes enim tenuit Joannem, et alligavit eum : et posuit in carcerem propter Herodiam uxorem fratris sui. **4** Dicebat enim illi Joannes : Non licet tibi habere eam. **5** Et volens illum occidere, timuit populum : quia sicut prophetam eum habebant. **6** Die autem natalis Herodis saltavit filia Herodiadis in medio, et placuit Herodi : **7** unde cum juramento pollicitus est ei dare quodcumque postulasset ab eo. **8** At illa præmonita a matre sua : Da mihi, inquit, hic in disco caput Joannis Baptistæ. **9** Et contristatus est rex : propter juramentum autem, et eos qui pariter recumbebant, jussit dari. **10** Misitque et decollavit Joannem in carcere. **11** Et allatum est caput ejus in disco, et datum est puellæ, et attulit matri suæ. **12** Et accedentes discipuli ejus, tulerunt corpus ejus, et sepelierunt illud : et venientes nuntiaverunt Jesu.

13 Quod cum audisset Jesus, secessit inde in navicula, in locum desertum seorsum : et cum audissent turbæ, secutæ sunt eum pedestres de civitatibus. **14** Et exiens vidit turbam multam, et misertus est eis, et curavit languidos eorum. **15** Vespere autem facto, accesserunt ad eum discipuli ejus, dicentes : Desertus est locus, et hora jam præteriit : dimitte turbas, ut euntes in castella, emant sibi escas. **16** Jesus autem dixit eis : Non habent necesse ire : date illis vos manducare. **17** Responderunt ei : Non habemus hic nisi quinque panes et duos pisces. **18** Qui ait eis : Afferte mihi illos huc. **19** Et cum jussisset turbam discumbere super fœnum, acceptis quinque panibus et duobus piscibus, aspiciens in cælum benedixit, et fregit, et dedit discipulis panes, discipuli autem turbis. **20** Et manducaverunt omnes, et saturati sunt. Et tulerunt reliquias, duodecim cophinos fragmentorum plenos.

21 Manducantium autem fuit numerus quinque millia virorum, exceptis mulieribus et parvulis.

22 Et statim compulit Jesus discipulos ascendere in naviculam, et præcedere eum trans fretum, donec dimitteret turbas. **23** Et dimissa turba, ascendit in montem solus orare. Vespere autem factus solus erat ibi : **24** navicula autem in medio mari jactabatur fluctibus : erat enim contrarius ventus. **25** Quarta enim vigilia noctis, venit ad eos ambulans super mare. **26** Et videntes eum super mare ambulantem, turbati sunt, dicentes : Quia phantasma est. Et præ timore clamaverunt. **27** Statimque Jesus locutus est eis, dicens : Habete fiduciam : ego sum, nolite timere. **28** Respondens autem Petrus, dixit : Domine, si tu es, jube me ad te venire super aquas. **29** At ipse ait : Veni. Et descendens Petrus de navicula, ambulabat super aquam ut veniret ad Jesum. **30** Videns vero ventum validum, timuit : et cum cœpisset mergi, clamavit dicens : Domine, salvum me fac. **31** Et continuo Jesus extendens manum, apprehendit eum : et ait illi : Modicæ fidei, quare dubitasti ? **32** Et cum ascendissent in naviculam, cessavit ventus. **33** Qui autem in navicula erant, venerunt, et adoraverunt eum, dicentes : Vere Filius Dei es. **34** Et cum transfretassent, venerunt in terram Genesar. **35** Et cum cognovissent eum viri loci illius, miserunt in universam regionem illam, et obtulerunt ei omnes male habentes : **36** et rogabant eum ut vel fimbriam vestimenti ejus tangerent. Et quicumque tetigerunt, salvi facti sunt.

Cap. 15 **1** Tunc accesserunt ad eum ab Jerosolymis scribæ et pharisæi, dicentes : **2** Quare discipuli tui transgrediuntur traditionem seniorum ? non enim lavant manus suas cum panem manducant. **3** Ipse autem respondens ait illis : Quare et vos transgredimini mandatum Dei propter traditionem vestram ? Nam Deus dixit : **4** Honora patrem, et matrem : et, Qui maledixerit patri, vel matri, morte moriatur. **5** Vos autem dicitis : Quicumque dixerit patri, vel matri : Munus, quodcumque

est ex me, tibi proderit : **6** et non honorificavit patrem suum, aut matrem suam : et irritum fecistis mandatum Dei propter traditionem vestram. **7** Hypocritæ, bene prophetavit de vobis Isaias, dicens :

8 Populus hic labiis me honorat :
cor autem eorum longe est a me.

9 Sine causa autem colunt me,
docentes doctrinas et mandata hominum.

10 Et convocatis ad se turbis, dixit eis : Audite, et intelligite. **11** Non quod intrat in os, coinquinat hominem : sed quod procedit ex ore, hoc coinquinat hominem.

12 Tunc accedentes discipuli ejus, dixerunt ei : Scis quia pharisæi audito verbo hoc, scandalizati sunt ? **13** At ille respondens ait : Omnis plantatio, quam non plantavit Pater meus cælestis, eradicabitur. **14** Sinite illos : cæci sunt, et duces cæcorum ; cæcus autem si cæco ducatum præstet, ambo in foveam cadunt. **15** Respondens autem Petrus dixit ei : Edissere nobis parabolam istam. **16** At ille dixit : Adhuc et vos sine intellectu estis ? **17** Non intelligitis quia omne quod in os intrat, in ventrem vadit, et in secessum emittitur ? **18** Quæ autem procedunt de ore, de corde exeunt, et ea coinquant hominem : **19** de corde enim exeunt cogitationes malæ, homicidia, adulteria, fornicationes, furta, falsa testimonia, blasphemicæ : **20** hæc sunt, quæ coinquant hominem. Non lotis autem manibus manducare, non coinquant hominem.

21 Et egressus inde Jesus secessit in partes Tyri et Sidonis.

22 Et ecce mulier chananæa a finibus illis egressa clamavit, dicens ei : Miserere mei, Domine fili David : filia mea male a dæmonio vexatur. **23** Qui non respondit ei verbum. Et accedentes discipuli ejus rogabant eum dicentes : Dimitte eam : quia clamat post nos. **24** Ipse autem respondens ait : Non sum missus nisi ad oves, quæ perierunt domus Israël. **25** At illa venit, et adoravit eum, dicens : Domine, adjuva me. **26** Qui respondens ait : Non

est bonum sumere panem filiorum, et mittere canibus.

27 At illa dixit : Etiam Domine : nam et catelli edunt de micis quæ cadunt de mensa dominorum suorum. **28** Tunc respondens Jesus, ait illi : O mulier, magna est fides tua : fiat tibi sicut vis. Et sanata est filia ejus ex illa hora.

29 Et cum transisset inde Jesus, venit secus mare Galilææ : et ascendens in montem, sedebat ibi. **30** Et accesserunt ad eum turbæ multæ, habentes secum mutos, cæcos, claudos, debiles, et alios multos : et projecerunt eos ad pedes ejus, et curavit eos, **31** ita ut turbæ mirarentur, videntes mutos loquentes, claudos ambulantes, cæcos videntes : et magnificabant Deum Israël. **32** Jesus autem, convocatis discipulis suis, dixit : Misereor turbæ, quia triduo jam perseverant mecum, et non habent quod manducant : et dimittere eos jejunos nolo, ne deficient in via. **33** Et dicunt ei discipuli : Unde ergo nobis in deserto panes tantos, ut saturemus turbam tantam ? **34** Et ait illis Jesus : Quot habetis panes ? At illi dixerunt : Septem, et paucos pisciculos. **35** Et præcepit turbæ ut discumberent super terram. **36** Et accipiens septem panes, et pisces, et gratias agens, fregit, et dedit discipulis suis, et discipuli dederunt populo. **37** Et comederunt omnes, et saturati sunt. Et quod superfuit de fragmentis, tulerunt septem sportas plenas. **38** Erant autem qui manducaverunt quatuor millia hominum, extra parvulos et mulieres. **39** Et, dimissa turba, ascendit in naviculam : et venit in fines Magedan.

Cap. 16 **1** Et accesserunt ad eum pharisæi et sadducæi tentantes : et rogaverunt eum ut signum de cælo ostenderet eis. **2** At ille respondens, ait illis : Facto vespere dicitis : Serenum erit, rubicundum est enim cælum. **3** Et mane : Hodie tempestas, rutilat enim triste cælum. **4** Faciem ergo cæli dijudicare nostis : signa autem temporum non potestis scire ? Generatio mala et adultera signum quærit : et signum non dabitur ei, nisi signum Jonæ prophetæ. Et relictis illis, abiit.

5 Et cum venissent discipuli ejus trans fretum, obliti sunt panes accipere. **6** Qui dixit illis : Intuemini, et cavete a fermento pharisæorum et sadducæorum. **7** At illi cogitabant intra se dicentes : Quia panes non accepimus. **8** Sciens autem Jesus, dixit : Quid cogitatis intra vos modicæ fidei, quia panes non habetis ? **9** Nondum intelligitis, neque recordamini quinque panum in quinque millia hominum, et quot cophinos sumpsistis ? **10** neque septem panum in quatuor millia hominum, et quot sportas sumpsistis ? **11** Quare non intelligitis, quia non de pane dixi vobis : Cavete a fermento pharisæorum et sadducæorum ? **12** Tunc intellexerunt quia non dixerit cavendum a fermento panum, sed a doctrina pharisæorum et sadducæorum.

13 Venit autem Jesus in partes Cæsareæ Philippi : et interrogabat discipulos suos, dicens : Quem dicunt homines esse Filium hominis ? **14** At illi dixerunt : Alii Joannem Baptistam, alii autem Eliam, alii vero Jeremiam, aut unum ex prophetis. **15** Dicit illis Jesus : Vos autem, quem me esse dicitis ? **16** Respondens Simon Petrus dixit : Tu es Christus, Filius Dei vivi. **17** Respondens autem Jesus, dixit ei : Beatus es Simon Bar Jona : quia caro et sanguis non revelavit tibi, sed Pater meus, qui in cælis est. **18** Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, et super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam, et portæ inferi non prævalebunt adversus eam. **19** Et tibi dabo claves regni cælorum. Et quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum et in cælis : et quodcumque solveris super terram, erit solutum et in cælis. **20** Tunc præcepit discipulis suis ut nemini dicerent quia ipse esset Jesus Christus.

21 Exinde cœpit Jesus ostendere discipulis suis, quia oporteret eum ire Jerosolymam, et multa pati a senioribus, et scribis, et principibus sacerdotum, et occidi, et tertia die resurgere. **22** Et assumens eum Petrus, cœpit increpare illum dicens : Absit a te, Domine : non erit tibi

hoc. **23** Qui conversus, dixit Petro : Vade post me Satana, scandalum es mihi : quia non sapis ea quæ Dei sunt, sed ea quæ hominum. **24** Tunc Jesus dixit discipulis suis : Si quis vult post me venire, abneget semetipsum, et tollat crucem suam, et sequatur me. **25** Qui enim voluerit animam suam salvam facere, perdet eam : qui autem perdiderit animam suam propter me, inveniet eam. **26** Quid enim prodest homini, si mundum universum lucretur, animæ vero suæ detrimentum patiatur ? aut quam dabit homo commutationem pro anima sua ? **27** Filius enim hominis venturus est in gloria Patris sui cum angelis suis : et tunc reddet unicuique secundum opera ejus. **28** Amen dico vobis, sunt quidam de hic stantibus, qui non gustabunt mortem, donec videant Filium hominis venientem in regno suo.

Cap. 17 **1** Et post dies sex assumit Jesus Petrum, et Jacobum, et Joannem fratrem ejus, et ducit illos in montem excelsum seorsum : **2** et transfiguratus est ante eos. Et resplenduit facies ejus sicut sol : vestimenta autem ejus facta sunt alba sicut nix. **3** Et ecce apparuerunt illis Moyses et Elias cum eo loquentes. **4** Respondens autem Petrus, dixit ad Jesum : Domine, bonum est nos hic esse : si vis, faciamus tria tabernacula, tibi unum, Moysi unum, et Eliæ unum. **5** Adhuc eo loquente, ecce nubes lucida obumbravit eos. Et ecce vox de nube, dicens : Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui : ipsum audite. **6** Et audientes discipuli ceciderunt in faciem suam, et timuerunt valde. **7** Et accessit Jesus, et tetigit eos : dixitque eis : Surgite, et nolite timere. **8** Levantes autem oculos suos, neminem viderunt, nisi solum Jesum. **9** Et descendentibus illis de monte, præcepit eis Jesus, dicens : Nemini dixeritis visionem, donec Filius hominis a mortuis resurgat. **10** Et interrogaverunt eum discipuli, dicentes : Quid ergo scribæ dicunt, quod Eliam oporteat primum venire ? **11** At ille respondens, ait eis : Elias quidem venturus est, et restituet omnia. **12** Dico autem vobis, quia Elias jam venit, et non cognoverunt eum, sed

fecerunt in eo quaecumque voluerunt. Sic et Filius hominis passurus est ab eis. **13** Tunc intellexerunt discipuli, quia de Joanne Baptista dixisset eis.

14 Et cum venisset ad turbam, accessit ad eum homo genibus provolutus ante eum, dicens : Domine, miserere filio meo, quia lunaticus est, et male patitur : nam saepe cadit in ignem, et crebro in aquam. **15** Et obtuli eum discipulis tuis, et non potuerunt curare eum.

16 Respondens autem Jesus, ait : O generatio incredula, et perversa, quousque ero vobiscum ? usquequo patiar vos ? Afferte huc illum ad me. **17** Et increpavit illum Jesus, et exiit ab eo daemodium, et curatus est puer ex illa hora.

18 Tunc accesserunt discipuli ad Jesum secreto, et dixerunt : Quare nos non potuimus ejicere illum ? **19** Dixit illis Jesus : Propter incredulitatem vestram. Amen quippe dico vobis, si habueritis fidem sicut granum sinapis, dicetis monti huic : Transi hinc illuc, et transibit, et nihil impossibile erit vobis. **20** Hoc autem genus non ejicitur nisi per orationem et jejunium.

21 Conversantibus autem eis in Galilaea, dixit illis Jesus : Filius hominis tradendus est in manus hominum : **22** et occident eum, et tertia die resurget. Et contristati sunt vehementer.

23 Et cum venissent Capharnaum, accesserunt qui didrachma accipiebant ad Petrum, et dixerunt ei : Magister vester non solvit didrachma ? **24** Ait : Etiam. Et cum intrasset in domum, praeventit eum Jesus, dicens : Quid tibi videtur Simon ? reges terrae a quibus accipiunt tributum vel censum ? a filiis suis, an ab alienis ? **25** Et ille dixit : Ab alienis. Dixit illi Jesus : Ergo liberi sunt filii. **26** Ut autem non scandalizemus eos, vade ad mare, et mitte hamum : et eum piscem, qui primus ascenderit, tolle : et aperto ore ejus, invenies staterem : illum sumens, da eis pro me et te.

Cap. 18 ¹ In illa hora accesserunt discipuli ad Jesum, dicentes : **Quis, putas, major est in regno cælorum ?** ² Et advocans Jesus parvulum, statuit eum in medio eorum, ³ et dixit : **Amen dico vobis, nisi conversi fueritis, et efficiamini sicut parvuli, non intrabitis in regnum cælorum.** ⁴ **Quicumque ergo humiliaverit se sicut parvulus iste, hic est major in regno cælorum.** ⁵ **Et qui susceperit unum parvulum talem in nomine meo, me suscipit :** ⁶ **qui autem scandalizaverit unum de pusillis istis, qui in me credunt, expedit ei ut suspendatur mola asinaria in collo ejus, et demergatur in profundum maris.** ⁷ **Væ mundo a scandalis !** **Necesse est enim ut veniant scandala :** **verumtamen væ homini illi, per quem scandalum venit.** ⁸ **Si autem manus tua, vel pes tuus scandalizat te, abscide eum, et projice abs te : bonum tibi est ad vitam ingredi debilem, vel claudum, quam duas manus vel duos pedes habentem mitti in ignem æternum.** ⁹ **Et si oculus tuus scandalizat te, erue eum, et projice abs te : bonum tibi est cum uno oculo in vitam intrare, quam duos oculos habentem mitti in gehennam ignis.** ¹⁰ **Videte ne contemnatis unum ex his pusillis : dico enim vobis, quia angeli eorum in cælis semper vident faciem Patris mei, qui in cælis est.** ¹¹ **Venit enim Filius hominis salvare quod perierat.** ¹² **Quid vobis videtur ? si fuerint alicui centum oves, et erravit una ex eis : nonne relinquit nonaginta novem in montibus, et vadit quærere eam quæ erravit ?** ¹³ **Et si contigerit ut inveniat eam : amen dico vobis, quia gaudet super eam magis quam super nonaginta novem, quæ non erraverunt.** ¹⁴ **Sic non est voluntas ante Patrem vestrum, qui in cælis est, ut pereat unus de pusillis istis.**

¹⁵ **Si autem peccaverit in te frater tuus, vade, et corripe eum inter te, et ipsum solum : si te audierit, lucratus eris fratrem tuum.** ¹⁶ **Si autem te non audierit, adhibe tecum adhuc unum, vel duos, ut in ore duorum, vel trium testium stet omne verbum.** ¹⁷ **Quod si non audierit eos : dic ecclesiæ. Si autem ecclesiam non audierit, sit tibi sicut ethnicus et publicanus.** ¹⁸ **Amen dico vobis, quæcumque**

alligaveritis super terram, erunt ligata et in cælo : et quæcumque solveritis super terram, erunt soluta et in cælo. **19** Iterum dico vobis, quia si duo ex vobis consenserint super terram, de omni re quamcumque petierint, fiet illis a Patre meo, qui in cælis est. **20** Ubi enim sunt duo vel tres congregati in nomine meo, ibi sum in medio eorum.

21 Tunc accedens Petrus ad eum, dixit : Domine, quoties peccabit in me frater meus, et dimittam ei ? usque septies ? **22** Dicit illi Jesus : Non dico tibi usque septies : sed usque septuagies septies. **23** Ideo assimilatum est regnum cælorum homini regi, qui voluit rationem ponere cum servis suis. **24** Et cum cœpisset rationem ponere, oblatus est ei unus, qui debebat ei decem millia talenta. **25** Cum autem non haberet unde redderet, jussit eum dominus ejus venundari, et uxorem ejus, et filios, et omnia quæ habebat, et reddi. **26** Procidens autem servus ille, orabat eum, dicens : Patientiam habe in me, et omnia reddam tibi. **27** Misertus autem dominus servi illius, dimisit eum, et debitum dimisit ei. **28** Egressus autem servus ille invenit unum de conservis suis, qui debebat ei centum denarios : et tenens suffocavit eum, dicens : Redde quod debes. **29** Et procidens conservus ejus, rogabat eum, dicens : Patientiam habe in me, et omnia reddam tibi. **30** Ille autem noluit : sed abiit, et misit eum in carcerem donec redderet debitum. **31** Videntes autem conservi ejus quæ fiebant, contristati sunt valde : et venerunt, et narraverunt domino suo omnia quæ facta fuerant. **32** Tunc vocavit illum dominus suus : et ait illi : Serve nequam, omne debitum dimisi tibi quoniam rogasti me : **33** nonne ergo oportuit et te misereri conservi tui, sicut et ego tui misertus sum ? **34** Et iratus dominus ejus tradidit eum tortoribus, quoadusque redderet universum debitum. **35** Sic et Pater meus cælestis faciet vobis, si non remiseritis unusquisque fratri suo de cordibus vestris.

Cap. 19 ¹ Et factum est, cum consummasset Jesus sermones istos, migravit a Galilæa, et venit in fines Judææ trans Jordanem, ² et secutæ sunt eum turbæ multæ, et curavit eos ibi. ³ Et accesserunt ad eum pharisæi tentantes eum, et dicentes : Si licet homini dimittere uxorem suam, quacumque ex causa ? ⁴ Qui respondens, ait eis : Non legistis, quia qui fecit hominem ab initio, masculum et feminam fecit eos ? Et dixit : ⁵ Propter hoc dimittet homo patrem, et matrem, et adhærebit uxori suæ, et erunt duo in carne una. ⁶ Itaque jam non sunt duo, sed una caro. Quod ergo Deus conjunxit, homo non separet. ⁷ Dicunt illi : Quid ergo Moyses mandavit dare libellum repudii, et dimittere ? ⁸ Ait illis : Quoniam Moyses ad duritiam cordis vestri permisit vobis dimittere uxores vestras : ab initio autem non fuit sic. ⁹ Dico autem vobis, quia quicumque dimiserit uxorem suam, nisi ob fornicationem, et aliam duxerit, mœchatur : et qui dimissam duxerit, mœchatur. ¹⁰ Dicunt ei discipuli ejus : Si ita est causa hominis cum uxore, non expedit nubere. ¹¹ Qui dixit illis : Non omnes capiunt verbum istud, sed quibus datum est. ¹² Sunt enim eunuchi, qui de matris utero sic nati sunt : et sunt eunuchi, qui facti sunt ab hominibus : et sunt eunuchi, qui seipsos castraverunt propter regnum cælorum. Qui potest capere capiat.

¹³ Tunc oblatis sunt ei parvuli, ut manus eis imponeret, et oraret. Discipuli autem increpabant eos. ¹⁴ Jesus vero ait eis : Sinite parvulos, et nolite eos prohibere ad me venire : talium est enim regnum cælorum. ¹⁵ Et cum imposuisset eis manus, abiit inde.

¹⁶ Et ecce unus accedens, ait illi : Magister bone, quid boni faciam ut habeam vitam æternam ? ¹⁷ Qui dixit ei : Quid me interrogas de bono ? Unus est bonus, Deus. Si autem vis ad vitam ingredi, conserva mandata. ¹⁸ Dicit illi : Quæ ? Jesus autem dixit : Non homicidium facies ; non adulterabis ; non facies furtum ; non falsum testimonium

dices ; ¹⁹ honora patrem tuum, et matrem tuam, et diliges proximum tuum sicut teipsum. ²⁰ Dicit illi adolescens : Omnia hæc custodivi a juventute mea : quid adhuc mihi deest ? ²¹ Ait illi Jesus : Si vis perfectus esse, vade, vende quæ habes, et da pauperibus, et habebis thesaurum in cælo : et veni, sequere me. ²² Cum audisset autem adolescens verbum, abiit tristis : erat enim habens multas possessiones. ²³ Jesus autem dixit discipulis suis : Amen dico vobis, quia dives difficile intrabit in regnum cælorum. ²⁴ Et iterum dico vobis : Facilius est camelum per foramen acus transire, quam divitem intrare in regnum cælorum. ²⁵ Auditis autem his, discipuli mirabantur valde, dicentes : Quis ergo poterit salvus esse ? ²⁶ Aspiciens autem Jesus, dixit illis : Apud homines hoc impossibile est : apud Deum autem omniaabilia sunt.

²⁷ Tunc respondens Petrus, dixit ei : Ecce nos reliquimus omnia, et secuti sumus te : quid ergo erit nobis ? ²⁸ Jesus autem dixit illis : Amen dico vobis, quod vos, qui secuti estis me, in regeneratione cum sederit Filius hominis in sede majestatis suæ, sedebitis et vos super sedes duodecim, judicantes duodecim tribus Israël. ²⁹ Et omnis qui reliquerit domum, vel fratres, aut sorores, aut patrem, aut matrem, aut uxorem, aut filios, aut agros propter nomen meum, centuplum accipiet, et vitam æternam possidebit. ³⁰ Multi autem erunt primi novissimi, et novissimi primi.

Cap. 20 ¹ Simile est regnum cælorum homini patrifamilias, qui exiit primo mane conducere operarios in vineam suam. ² Conventione autem facta cum operariis ex denario diurno, misit eos in vineam suam. ³ Et egressus circa horam tertiam, vidit alios stantes in foro otiosos, ⁴ et dixit illis : Ite et vos in vineam meam, et quod justum fuerit dabo vobis. ⁵ Illi autem abierunt. Iterum autem exiit circa sextam et nonam horam : et fecit similiter. ⁶ Circa undecimam vero exiit, et invenit alios stantes, et dicit illis : Quid hic statis tota die otiosi ? ⁷ Dicunt ei : Quia

nemo nos conduxit. Dicit illis : Ite et vos in vineam meam.

8 Cum sero autem factum esset, dicit dominus vineæ procuratori suo : Voca operarios, et redde illis mercedem incipiens a novissimis usque ad primos. **9** Cum venissent ergo qui circa undecimam horam venerant, acceperunt singulos denarios. **10** Venientes autem et primi, arbitrati sunt quod plus essent accepturi : acceperunt autem et ipsi singulos denarios. **11** Et accipientes murmurabant adversus patremfamilias, **12** dicentes : Hi novissimi una hora fecerunt, et pares illos nobis fecisti, qui portavimus pondus diei, et æstus. **13** At ille respondens uni eorum, dixit : Amice, non facio tibi injuriam : nonne ex denario convenisti mecum ? **14** Tolle quod tuum est, et vade : volo autem et huic novissimo dare sicut et tibi. **15** Aut non licet mihi quod volo, facere ? an oculus tuus nequam est, quia ego bonus sum ? **16** Sic erunt novissimi primi, et primi novissimi. Multi enim sunt vocati, pauci vero electi.

17 Et ascendens Jesus Jerosolymam, assumpsit duodecim discipulos secreto, et ait illis : **18** Ecce ascendimus Jerosolymam, et Filius hominis tradetur principibus sacerdotum, et scribis, et condemnabunt eum morte, **19** et tradent eum gentibus ad illudendum, et flagellandum, et crucifigendum, et tertia die resurget.

20 Tunc accessit ad eum mater filiorum Zebedæi cum filiis suis, adorans et petens aliquid ab eo. **21** Qui dixit ei : Quid vis ? Ait illi : Dic ut sedeant hi duo filii mei, unus ad dexteram tuam, et unus ad sinistram in regno tuo.

22 Respondens autem Jesus, dixit : Nescitis quid petatis. Potestis bibere calicem, quem ego bibiturus sum ? Dicunt ei : Possumus. **23** Ait illis : Calicem quidem meum bibetis : sedere autem ad dexteram meam vel sinistram non est meum dare vobis, sed quibus paratum est a Patre meo.

24 Et audientes decem, indignati sunt de duobus fratribus.

25 Jesus autem vocavit eos ad se, et ait : Scitis quia principes gentium dominantur eorum : et qui majores sunt, potestatem exercent in eos. **26** Non ita erit inter vos :

sed quicumque voluerit inter vos major fieri, sit vester minister : ²⁷ et qui voluerit inter vos primus esse, erit vester servus. ²⁸ Sicut Filius hominis non venit ministrari, sed ministrare, et dare animam suam redemptionem pro multis.

²⁹ Et egredientibus illis ab Jericho, secuta est eum turba multa, ³⁰ et ecce duo cæci sedentes secus viam audierunt quia Jesus transiret : et clamaverunt, dicentes : Domine, miserere nostri, fili David. ³¹ Turba autem increpabat eos ut tacerent. At illi magis clamabant, dicentes : Domine, miserere nostri, fili David. ³² Et stetit Jesus, et vocavit eos, et ait : Quid vultis ut faciam vobis ? ³³ Dicunt illi : Domine, ut aperiantur oculi nostri. ³⁴ Misertus autem eorum Jesus, tetigit oculos eorum. Et confestim viderunt, et secuti sunt eum.

Cap. 21 ¹ Et cum appropinquassent Jerosolymis, et venissent Bethphage ad montem Oliveti : tunc Jesus misit duos discipulos, ² dicens eis : Ite in castellum, quod contra vos est, et statim invenietis asinam alligatam, et pullum cum ea : solvite, et adducite mihi : ³ et si quis vobis aliquid dixerit, dicite quia Dominus his opus habet : et confestim dimittet eos. ⁴ Hoc autem totum factum est, ut adimpleretur quod dictum est per prophetam dicentem :

⁵ Dicite filiæ Sion :
Ecce rex tuus venit tibi
mansuetus, sedens super asinam,
et pullum filium subjugalis.

⁶ Euntes autem discipuli fecerunt sicut præcepit illis Jesus. ⁷ Et adduxerunt asinam, et pullum : et imposuerunt super eos vestimenta sua, et eum desuper sedere fecerunt. ⁸ Plurima autem turba straverunt vestimenta sua in via : alii autem cædebant ramos de arboribus, et sternerant in via : ⁹ turbæ autem, quæ præcedebant, et quæ sequebantur, clamabant, dicentes : Hosanna filio David : benedictus, qui venit in nomine Domini : hosanna

in altissimis. **10** Et cum intrasset Jerosolymam, commota est universa civitas, dicens : Quis est hic ? **11** Populi autem dicebant : Hic est Jesus propheta a Nazareth Galilææ. **12** Et intravit Jesus in templum Dei, et ejiciebat omnes vendentes et ementes in templo, et mensas numulariorum, et cathedras vendentium columbas evertit : **13** et dicit eis : Scriptum est : Domus mea domus orationis vocabitur : vos autem fecistis illam speluncam latronum. **14** Et accesserunt ad eum cæci, et claudi in templo : et sanavit eos. **15** Videntes autem principes sacerdotum et scribæ mirabilia quæ fecit, et pueros clamantes in templo, et dicentes : Hosanna filio David : indignati sunt, **16** et dixerunt ei : Audis quid isti dicunt ? Jesus autem dixit eis : Utique. Numquam legistis : Quia ex ore infantium et lactentium perfecisti laudem ? **17** Et relictis illis, abiit foras extra civitatem in Bethaniam : ibique mansit.

18 Mane autem revertens in civitatem, esuriit. **19** Et videns fici arborem unam secus viam, venit ad eam : et nihil invenit in ea nisi folia tantum, et ait illi : Numquam ex te fructus nascatur in sempiternum. Et arefacta est continuo ficulnea. **20** Et videntes discipuli, mirati sunt, dicentes : Quomodo continuo aruit ? **21** Respondens autem Jesus, ait eis : Amen dico vobis, si habueritis fidem, et non hæsitaveritis, non solum de ficulnea facietis, sed et si monti huic dixeritis : Tolle, et jacta te in mare, fiet. **22** Et omnia quæcumque petieritis in oratione credentes, accipietis.

23 Et cum venisset in templum, accesserunt ad eum docentem principes sacerdotum, et seniores populi, dicentes : In qua potestate hæc facis ? et quis tibi dedit hanc potestatem ? **24** Respondens Jesus dixit eis : Interrogabo vos et ego unum sermonem : quem si dixeritis mihi, et ego vobis dicam in qua potestate hæc facio. **25** Baptismus Joannis unde erat ? e cælo, an ex hominibus ? At illi cogitabant inter se, dicentes : **26** Si

dixerimus, e cælo, dicet nobis : Quare ergo non credidistis illi ? Si autem dixerimus, ex hominibus, timemus turbam : omnes enim habebant Joannem sicut prophetam. ²⁷ Et respondentes Jesu, dixerunt : Nescimus. Ait illis et ipse : Nec ego dico vobis in qua potestate hæc facio.

²⁸ Quid autem vobis videtur ? Homo quidam habebat duos filios, et accedens ad primum, dixit : Fili, vade hodie, operare in vinea mea. ²⁹ Ille autem respondens, ait : Nolo. Postea autem, pœnitentia motus, abiit. ³⁰ Accedens autem ad alterum, dixit similiter. At ille respondens, ait : Eo, domine, et non ivit : ³¹ quis ex duobus fecit voluntatem patris ? Dicunt ei : Primus. Dicit illis Jesus : Amen dico vobis, quia publicani et meretrices præcedent vos in regnum Dei. ³² Venit enim ad vos Joannes in via justitiæ, et non credidistis ei : publicani autem et meretrices crediderunt ei : vos autem videntes nec pœnitentiam habuistis postea, ut crederetis ei.

³³ Aliam parabolam audite : Homo erat paterfamilias, qui plantavit vineam, et sepem circumdedit ei, et fodit in ea torcular, et ædificavit turrim, et locavit eam agricolis, et peregre profectus est. ³⁴ Cum autem tempus fructuum appropinquasset, misit servos suos ad agricolas, ut acciperent fructus ejus. ³⁵ Et agricolæ, apprehensis servis ejus, alium ceciderunt, alium occiderunt, alium vero lapidaverunt. ³⁶ Iterum misit alios servos plures prioribus, et fecerunt illis similiter. ³⁷ Novissime autem misit ad eos filium suum, dicens : Verebuntur filium meum. ³⁸ Agricolæ autem videntes filium dixerunt intra se : Hic est hæres, venite, occidamus eum, et habebimus hæreditatem ejus. ³⁹ Et apprehensum eum ejecerunt extra vineam, et occiderunt. ⁴⁰ Cum ergo venerit dominus vineæ, quid faciet agricolis illis ? ⁴¹ Aiunt illi : Malos male perdet : et vineam suam locabit aliis agricolis, qui reddant ei fructum temporibus suis. ⁴² Dicit illis Jesus : Numquam legistis in Scripturis :

Lapidem quem reprobaverunt ædificantes,
 hic factus est in caput anguli :
 a Domino factum est istud,
 et est mirabile in oculis nostris ?

43 Ideo dico vobis, quia auferetur a vobis regnum Dei, et dabitur genti facienti fructus ejus. **44** Et qui ceciderit super lapidem istum, confringetur : super quem vero ceciderit, conteret eum. **45** Et cum audissent principes sacerdotum et pharisæi parabolas ejus, cognoverunt quod de ipsis diceret. **46** Et quærentes eum tenere, timuerunt turbas : quoniam sicut prophetam eum habebant.

Cap. 22 **1** Et respondens Jesus, dixit iterum in parabolis eis, dicens : **2** Simile factum est regnum cælorum homini regi, qui fecit nuptias filio suo. **3** Et misit servos suos vocare invitatos ad nuptias, et nolebant venire. **4** Iterum misit alios servos, dicens : Dicite invitatis : Ecce prandium meum paravi, tauri mei et altilia occisa sunt, et omnia parata : venite ad nuptias. **5** Illi autem neglexerunt : et abierunt, alius in villam suam, alius vero ad negotiationem suam : **6** reliqui vero tenuerunt servos ejus, et contumeliis affectos occiderunt. **7** Rex autem cum audisset, iratus est : et missis exercitibus suis, perdidit homicidas illos, et civitatem illorum succendit. **8** Tunc ait servis suis : Nuptiæ quidem paratæ sunt, sed qui invitati erant, non fuerunt digni : **9** ite ergo ad exitus viarum, et quoscumque inveneritis, vocate ad nuptias. **10** Et egressi servi ejus in vias, congregaverunt omnes quos invenerunt, malos et bonos : et impletæ sunt nuptiæ discumbentium. **11** Intravit autem rex ut videret discumbentes, et vidit ibi hominem non vestitum veste nuptiali. **12** Et ait illi : Amice, quomodo huc intrasti non habens vestem nuptialem ? At ille obmutuit. **13** Tunc dicit rex ministris : Ligatis manibus et pedibus ejus, mittite eum in tenebras exteriores : ibi erit fletus et stridor dentium. **14** Multi enim sunt vocati, pauci vero electi.

15 Tunc abeuntes pharisæi, consilium inierunt ut caperent

eum in sermone. **16** Et mittunt ei discipulos suos cum Herodianis, dicentes : Magister, scimus quia verax es, et viam Dei in veritate doces, et non est tibi cura de aliquo : non enim respicis personam hominum : **17** dic ergo nobis quid tibi videtur, licet censum dare Cæsari, an non ?

18 Cognita autem Jesus nequitia eorum, ait : Quid me tentatis, hypocritæ ? **19** ostendite mihi numisma census. At illi obtulerunt ei denarium. **20** Et ait illis Jesus : Cujus est imago hæc, et superscriptio ? **21** Dicunt ei : Cæsaris. Tunc ait illis : Reddite ergo quæ sunt Cæsaris, Cæsari : et quæ sunt Dei, Deo. **22** Et audientes mirati sunt, et relicto eo abierunt.

23 In illo die accesserunt ad eum sadducæi, qui dicunt non esse resurrectionem : et interrogaverunt eum,

24 dicentes : Magister, Moyses dixit : Si quis mortuus fuerit non habens filium, ut ducat frater ejus uxorem illius, et suscitet semen fratri suo. **25** Erant autem apud nos septem fratres : et primus, uxore ducta, defunctus est : et non habens semen, reliquit uxorem suam fratri suo.

26 Similiter secundus, et tertius usque ad septimum.

27 Novissime autem omnium et mulier defuncta est. **28** In resurrectione ergo cujus erit de septem uxor ? omnes enim habuerunt eam. **29** Respondens autem Jesus, ait illis : Erratis nescientes Scripturas, neque virtutem Dei.

30 In resurrectione enim neque nubent, neque nubentur : sed erunt sicut angeli Dei in cælo. **31** De resurrectione autem mortuorum non legistis quod dictum est a Deo dicente vobis : **32** Ego sum Deus Abraham, et Deus Isaac, et Deus Jacob ? Non est Deus mortuorum, sed viventium.

33 Et audientes turbæ, mirabantur in doctrina ejus.

34 Pharisæi autem audientes quod silentium imposuisset sadducæis, convenerunt in unum : **35** et interrogavit eum unus ex eis legis doctor, tentans eum : **36** Magister, quod est mandatum magnum in lege ? **37** Ait illi Jesus : Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, et in tota anima tua, et in tota mente tua. **38** Hoc est maximum, et primum

mandatum. ³⁹ Secundum autem simile est huic : Diliges proximum tuum, sicut teipsum. ⁴⁰ In his duobus mandatis universa lex pendet, et prophetæ.

⁴¹ Congregatis autem pharisæis, interrogavit eos Jesus, ⁴² dicens : Quid vobis videtur de Christo ? cujus filius est ? Dicunt ei : David. ⁴³ Ait illis : Quomodo ergo David in spiritu vocat eum Dominum, dicens : ⁴⁴ Dixit Dominus Domino meo : Sede a dextris meis, donec ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum ? ⁴⁵ Si ergo David vocat eum Dominum, quomodo filius ejus est ? ⁴⁶ Et nemo poterat ei respondere verbum : neque ausus fuit quisquam ex illa die eum amplius interrogare.

Cap. 23 ¹ Tunc Jesus locutus est ad turbas, et ad discipulos suos, ² dicens : Super cathedram Moysi sederunt scribæ et pharisæi. ³ Omnia ergo quæcumque dixerint vobis, servate, et facite : secundum opera vero eorum nolite facere : dicunt enim, et non faciunt. ⁴ Alligant enim onera gravia, et importabilia, et imponunt in humeros hominum : digito autem suo nolunt ea movere. ⁵ Omnia vero opera sua faciunt ut videantur ab hominibus : dilatant enim phylacteria sua, et magnificent fimbrias. ⁶ Amant autem primos recubitus in cœnis, et primas cathedras in synagogis, ⁷ et salutationes in foro, et vocari ab hominibus Rabbi. ⁸ Vos autem nolite vocari Rabbi : unus est enim magister vester, omnes autem vos fratres estis. ⁹ Et patrem nolite vocare vobis super terram : unus est enim pater vester qui in cœlis est. ¹⁰ Nec vocemini magistri : quia magister vester unus est, Christus. ¹¹ Qui major est vestrum, erit minister vester. ¹² Qui autem se exaltaverit, humiliabitur : et qui se humiliaverit, exaltabitur.

¹³ Væ autem vobis scribæ et pharisæi hypocritæ, quia clauditis regnum cœlorum ante homines ! vos enim non intratis, nec introëuntes sinitis intrare. ¹⁴ Væ vobis scribæ et pharisæi hypocritæ, quia comeditis domos viduarum,

orationes longas orantes ! propter hoc amplius accipietis
 iudicium. **15** Væ vobis scribæ et pharisæi hypocritæ, quia
 circuitis mare, et aridam, ut faciatis unum proselytum, et
 cum fuerit factus, facitis eum filium gehennæ duplo quam
 vos. **16** Væ vobis duces cæci, qui dicitis : Quicumque
 juraverit per templum, nihil est : qui autem juraverit in
 auro templo, debet. **17** Stulti et cæci : quid enim majus
 est ? aurum, an templum, quod sanctificat aurum ? **18** Et
 quicumque juraverit in altari, nihil est : quicumque autem
 juraverit in dono, quod est super illud, debet. **19** Cæci :
 quid enim majus est, donum, an altare, quod sanctificat
 donum ? **20** Qui ergo jurat in altari, jurat in eo, et in
 omnibus quæ super illud sunt. **21** Et quicumque juraverit in
 templo, jurat in illo, et in eo qui habitat in ipso : **22** et qui
 jurat in cælo, jurat in throno Dei, et in eo qui sedet super
 eum. **23** Væ vobis scribæ et pharisæi hypocritæ, qui
 decimatis mentham, et anethum, et cyminum, et
 reliquistis quæ graviora sunt legis, iudicium, et
 misericordiam, et fidem ! hæc oportuit facere, et illa non
 omittere. **24** Duces cæci, excolantes culicem, camelum
 autem glutientes. **25** Væ vobis scribæ et pharisæi
 hypocritæ, quia mundatis quod deforis est calicis et
 paropsidis ; intus autem pleni estis rapina et immunditia !
26 Pharisæe cæce, munda prius quod intus est calicis, et
 paropsidis, ut fiat id, quod deforis est, mundum. **27** Væ
 vobis scribæ et pharisæi hypocritæ, quia similes estis
 sepulchris dealbatis, quæ a foris parent hominibus
 speciosa, intus vero pleni sunt ossibus mortuorum, et omni
 spurcitia ! **28** Sic et vos a foris quidem paretis hominibus
 justi : intus autem pleni estis hypocrisi et iniquitate. **29** Væ
 vobis scribæ et pharisæi hypocritæ, qui ædificatis
 sepulchra prophetarum, et ornatis monumenta justorum,
30 et dicitis : Si fuissetis in diebus patrum nostrorum, non
 essemus socii eorum in sanguine prophetarum ! **31** itaque
 testimonio estis vobismetipsis, quia filii estis eorum, qui
 prophetas occiderunt. **32** Et vos implete mensuram patrum
 vestrorum. **33** Serpentes, genimina viperarum, quomodo
 fugietis a iudicio gehennæ ?

34 Ideo ecce ego mitto ad vos prophetas, et sapientes, et scribas, et ex illis occiditis, et crucifigetis, et ex eis flagellabitis in synagogis vestris, et persequemini de civitate in civitatem : **35** ut veniat super vos omnis sanguis justus, qui effusus est super terram, a sanguine Abel justi usque ad sanguinem Zachariæ, filii Barachiaë, quem occidistis inter templum et altare. **36** Amen dico vobis, venient hæc omnia super generationem istam.

37 Jerusalem, Jerusalem, quæ occidis prophetas, et lapidas eos, qui ad te missi sunt, quoties volui congregare filios tuos, quemadmodum gallina congregat pullos suos sub alas, et noluisti ? **38** Ecce relinquetur vobis domus vestra deserta. **39** Dico enim vobis, non me videbitis amodo, donec dicatis : Benedictus, qui venit in nomine Domini.

Cap. 24 **1** Et egressus Jesus de templo, ibat. Et accesserunt discipuli ejus, ut ostenderent ei ædificationes templi. **2** Ipse autem respondens dixit illis : Videtis hæc omnia ? amen dico vobis, non relinquetur hic lapis super lapidem, qui non destruat.

3 Sedente autem eo super montem Oliveti, accesserunt ad eum discipuli secreto, dicentes : Dic nobis, quando hæc erunt ? et quod signum adventus tui, et consummationis sæculi ? **4** Et respondens Jesus, dixit eis : Videte ne quis vos seducat : **5** multi enim venient in nomine meo, dicentes : Ego sum Christus : et multos seducent. **6** Audituri enim estis prælia, et opiniones præliorum. Videte ne turbemini : oportet enim hæc fieri, sed nondum est finis : **7** consurget enim gens in gentem, et regnum in regnum, et erunt pestilentiaë, et fames, et terræmotus per loca : **8** hæc autem omnia initia sunt dolorum.

9 Tunc tradent vos in tribulationem, et occident vos : et eritis odio omnibus gentibus propter nomen meum. **10** Et

tunc scandalizabuntur multi, et invicem tradent, et odio habebunt invicem. ¹¹ Et multi pseudoprophetae surgent, et seducent multos. ¹² Et quoniam abundavit iniquitas, refrigescet caritas multorum : ¹³ qui autem perseveraverit usque in finem, hic salvus erit. ¹⁴ Et praedicabitur hoc Evangelium regni in universo orbe, in testimonium omnibus gentibus : et tunc veniet consummatio.

¹⁵ Cum ergo videritis abominationem desolationis, quae dicta est a Daniele propheta, stantem in loco sancto, qui legit, intelligat : ¹⁶ tunc qui in Judaea sunt, fugiant ad montes : ¹⁷ et qui in tecto, non descendat tollere aliquid de domo sua : ¹⁸ et qui in agro, non revertatur tollere tunicam suam. ¹⁹ Vae autem praegnantibus et nutrientibus in illis diebus !

²⁰ Orate autem ut non fiat fuga vestra in hieme, vel sabbato : ²¹ erit enim tunc tribulatio magna, qualis non fuit ab initio mundi usque modo, neque fiet. ²² Et nisi breviati fuissent dies illi, non fieret salva omnis caro : sed propter electos breviabuntur dies illi. ²³ Tunc si quis vobis dixerit : Ecce hic est Christus, aut illic : nolite credere. ²⁴ Surgent enim pseudochristi, et pseudoprophetae : et dabunt signa magna, et prodigia, ita ut in errorem inducantur (si fieri potest) etiam electi. ²⁵ Ecce praedixi vobis. ²⁶ Si ergo dixerint vobis : Ecce in deserto est, nolite exire ; Ecce in penetralibus, nolite credere. ²⁷ Sicut enim fulgur exit ab oriente, et paret usque in occidentem : ita erit et adventus Filii hominis. ²⁸ Ubi cumque fuerit corpus, illic congregabuntur et aquilae.

²⁹ Statim autem post tribulationem dierum illorum sol obscurabitur, et luna non dabit lumen suum, et stellae cadent de caelo, et virtutes caelorum commovebuntur : ³⁰ et tunc parebit signum Filii hominis in caelo : et tunc plangent omnes tribus terrae : et videbunt Filium hominis venientem in nubibus caeli cum virtute multa et majestate. ³¹ Et mittet angelos suos cum tuba, et voce magna : et

congregabunt electos ejus a quatuor ventis, a summis
cælorum usque ad terminos eorum.

32 Ab arbore autem fici discite parabolam : cum jam
ramus ejus tener fuerit, et folia nata, scitis quia prope est
æstas : **33** ita et vos cum videritis hæc omnia, scitote quia
prope est, in januis. **34** Amen dico vobis, quia non
præteribit generatio hæc, donec omnia hæc fiant.

35 Cælum et terra transibunt, verba autem mea non
præteribunt.

36 De die autem illa et hora nemo scit, neque angeli
cælorum, nisi solus Pater. **37** Sicut autem in diebus Noë,
ita erit et adventus Filii hominis : **38** sicut enim erant in
diebus ante diluvium comedentes et bibentes, nubentes
et nuptum tradentes, usque ad eum diem, quo intravit
Noë in arcam, **39** et non cognoverunt donec venit diluvium,
et tulit omnes : ita erit et adventus Filii hominis. **40** Tunc
duo erunt in agro : unus assumetur, et unus relinquetur.

41 Duæ molentes in mola : una assumetur, et una
relinquetur.

42 Vigilate ergo, quia nescitis qua hora Dominus vester
venturus sit. **43** Illud autem scitote, quoniam si sciret
paterfamilias qua hora fur venturus esset, vigilaret
utique, et non sineret perfodi domum suam. **44** Ideo et vos
estote parati : quia qua nescitis hora Filius hominis
venturus est. **45** Quis, putas, est fidelis servus, et prudens,
quem constituit dominus suus super familiam suam ut det
illis cibum in tempore ? **46** Beatus ille servus, quem cum
venerit dominus ejus, invenerit sic facientem. **47** Amen
dico vobis, quoniam super omnia bona sua constituet
eum. **48** Si autem dixerit malus servus ille in corde suo :
Moram fecit dominus meus venire : **49** et cœperit
percutere conservos suos, manducet autem et bibat cum
ebriosis : **50** veniet dominus servi illius in die qua non
sperat, et hora qua ignorat : **51** et dividet eum, partemque

ejus ponet cum hypocritis : illic erit fletus et stridor dentium.

Cap. 25 ¹ Tunc simile erit regnum cælorum decem virginibus : quæ accipientes lampades suas exierunt obviam sponso et sponsæ. ² Quinque autem ex eis erant fatuæ, et quinque prudentes : ³ sed quinque fatuæ, acceptis lampadibus, non sumpserunt oleum secum : ⁴ prudentes vero acceperunt oleum in vasis suis cum lampadibus. ⁵ Moram autem faciente sponso, dormitaverunt omnes et dormierunt. ⁶ Media autem nocte clamor factus est : Ecce sponsus venit, exite obviam ei. ⁷ Tunc surrexerunt omnes virgines illæ, et ornaverunt lampades suas. ⁸ Fatuæ autem sapientibus dixerunt : Date nobis de oleo vestro, quia lampades nostræ extinguuntur. ⁹ Responderunt prudentes, dicentes : Ne forte non sufficiat nobis, et vobis, ite potius ad vendentes, et emite vobis. ¹⁰ Dum autem irent emere, venit sponsus : et quæ paratæ erant, intraverunt cum eo ad nuptias, et clausa est janua. ¹¹ Novissime vero veniunt et reliquæ virgines, dicentes : Domine, domine, aperi nobis. ¹² At ille respondens, ait : Amen dico vobis, nescio vos. ¹³ Vigilate itaque, quia nescitis diem, neque horam.

¹⁴ Sicut enim homo peregre proficiscens, vocavit servos suos, et tradidit illis bona sua. ¹⁵ Et uni dedit quinque talenta, alii autem duo, alii vero unum, unicuique secundum propriam virtutem : et profectus est statim. ¹⁶ Abiit autem qui quinque talenta acceperat, et operatus est in eis, et lucratus est alia quinque. ¹⁷ Similiter et qui duo acceperat, lucratus est alia duo. ¹⁸ Qui autem unum acceperat, abiens fodit in terram, et abscondit pecuniam domini sui. ¹⁹ Post multum vero temporis venit dominus servorum illorum, et posuit rationem cum eis. ²⁰ Et accedens qui quinque talenta acceperat, obtulit alia quinque talenta, dicens : Domine, quinque talenta tradidisti mihi, ecce alia quinque superlucratus sum. ²¹ Ait illi dominus ejus : Euge serve bone, et fidelis : quia super

pauca fuisti fidelis, super multa te constituam ; intra in gaudium domini tui. **22** Accessit autem et qui duo talenta acceperat, et ait : Domine, duo talenta tradidisti mihi, ecce alia duo lucratus sum. **23** Ait illi dominus ejus : Euge serve bone, et fidelis : quia super pauca fuisti fidelis, super multa te constituam ; intra in gaudium domini tui. **24** Accedens autem et qui unum talentum acceperat, ait : Domine, scio quia homo durus es ; metis ubi non seminasti, et congregas ubi non sparsisti : **25** et timens abii, et abscondi talentum tuum in terra : ecce habes quod tuum est. **26** Respondens autem dominus ejus, dixit ei : Serve male, et piger, sciebas quia meto ubi non semino, et congrego ubi non sparsi : **27** oportuit ergo te committere pecuniam meam numulariis, et veniens ego recepissem utique quod meum est cum usura. **28** Tollite itaque ab eo talentum, et date ei qui habet decem talenta : **29** omni enim habenti dabitur, et abundabit : ei autem qui non habet, et quod videtur habere, auferetur ab eo. **30** Et inutilem servum ejicite in tenebras exteriores : illic erit fletus, et stridor dentium.

31 Cum autem venerit Filius hominis in majestate sua, et omnes angeli cum eo, tunc sedebit super sedem majestatis suæ : **32** et congregabuntur ante eum omnes gentes, et separabit eos ab invicem, sicut pastor segregat oves ab hædis : **33** et statuet oves quidem a dextris suis, hædos autem a sinistris. **34** Tunc dicet rex his qui a dextris ejus erunt : Venite benedicti Patris mei, possidete paratum vobis regnum a constitutione mundi : **35** esurivi enim, et dedistis mihi manducare : sitivi, et dedistis mihi bibere : hospes eram, et collegistis me : **36** nudus, et cooperuistis me : infirmus, et visitastis me : in carcere eram, et venistis ad me. **37** Tunc respondebunt ei justi, dicentes : Domine, quando te vidimus esurientem, et pavimus te : sitientem, et dedimus tibi potum ? **38** quando autem te vidimus hospitem, et collegimus te : aut nudum, et cooperuimus te ? **39** aut quando te vidimus infirmum, aut in carcere, et venimus ad te ? **40** Et respondens rex,

dicet illis : Amen dico vobis, quamdiu fecistis uni ex his fratribus meis minimis, mihi fecistis. ⁴¹ Tunc dicet et his qui a sinistris erunt : Discedite a me maledicti in ignem æternum, qui paratus est diabolo, et angelis ejus : ⁴² esurivi enim, et non dedistis mihi manducare : sitivi, et non desistis mihi potum : ⁴³ hospes eram, et non collegistis me : nudus, et non cooperuistis me : infirmus, et in carcere, et non visitastis me. ⁴⁴ Tunc respondebunt ei et ipsi, dicentes : Domine, quando te vidimus esurientem, aut sitientem, aut hospitem, aut nudum, aut infirmum, aut in carcere, et non ministravimus tibi ? ⁴⁵ Tunc respondebit illis, dicens : Amen dico vobis : Quamdiu non fecistis uni de minoribus his, nec mihi fecistis. ⁴⁶ Et ibunt hi in supplicium æternum : justi autem in vitam æternam.

Cap. 26 ¹ Et factum est : cum consummasset Jesus sermones hos omnes, dixit discipulis suis : ² Scitis quia post biduum Pascha fiet, et Filius hominis tradetur ut crucifigatur. ³ Tunc congregati sunt principes sacerdotum, et seniores populi, in atrium principis sacerdotum, qui dicebatur Caiphas : ⁴ et consilium fecerunt ut Jesum dolo tenerent, et occiderent. ⁵ Dicebant autem : Non in die festo, ne forte tumultus fieret in populo.

⁶ Cum autem Jesus esset in Bethania in domo Simonis leprosi, ⁷ accessit ad eum mulier habens alabastrum unguenti pretiosi, et effudit super caput ipsius recumbentis. ⁸ Videntes autem discipuli, indignati sunt, dicentes : Ut quid perditio hæc ? ⁹ potuit enim istud venundari multo, et dari pauperibus. ¹⁰ Sciens autem Jesus, ait illis : Quid molesti estis huic mulieri ? opus enim bonum operata est in me. ¹¹ Nam semper pauperes habetis vobiscum : me autem non semper habetis. ¹² Mittens enim hæc unguentum hoc in corpus meum, ad sepeliendum me fecit. ¹³ Amen dico vobis, ubicumque prædicatum fuerit hoc Evangelium in toto mundo, dicetur et quod hæc fecit in memoriam ejus.

14 Tunc abiit unus de duodecim, qui dicebatur Judas Iscariotes, ad principes sacerdotum : **15** et ait illis : Quid vultis mihi dare, et ego vobis eum tradam ? At illi constituerunt ei triginta argenteos. **16** Et exinde quærebat opportunitatem ut eum traderet.

17 Prima autem die azymorum accesserunt discipuli ad Jesum, dicentes : Ubi vis paremus tibi comedere Pascha ?

18 At Jesus dixit : Ite in civitatem ad quemdam, et dicite ei : Magister dicit : Tempus meum prope est, apud te facio Pascha cum discipulis meis. **19** Et fecerunt discipuli sicut constituit illis Jesus, et paraverunt Pascha.

20 Vespere autem facto, discumbebat cum duodecim discipulis suis. **21** Et edentibus illis, dixit : Amen dico vobis, quia unus vestrum me traditurus est. **22** Et contristati valde, cœperunt singuli dicere : Numquid ego sum Domine ? **23** At ipse respondens, ait : Qui intingit mecum manum in paropside, hic me tradet. **24** Filius quidem hominis vadit, sicut scriptum est de illo : vœ autem homini illi, per quem Filius hominis tradetur ! bonum erat ei, si natus non fuisset homo ille. **25** Respondens autem Judas, qui tradidit eum, dixit : Numquid ego sum Rabbi ? Ait illi : Tu dixisti.

26 Cœnantibus autem eis, accepit Jesus panem, et benedixit, ac fregit, deditque discipulis suis, et ait : Accipite, et comedite : hoc est corpus meum. **27** Et accipiens calicem, gratias egit : et dedit illis, dicens : Bibite ex hoc omnes. **28** Hic est enim sanguis meus novi testamenti, qui pro multis effundetur in remissionem peccatorum. **29** Dico autem vobis : non bibam amodo de hoc genimine vitis usque in diem illum, cum illud bibam vobiscum novum in regno Patris mei.

30 Et hymno dicto, exierunt in montem Oliveti. **31** Tunc dicit illis Jesus : Omnes vos scandalum patiemini in me in ista nocte. Scriptum est enim : Percutiam pastorem, et dispergentur oves gregis. **32** Postquam autem resurrexero,

præcedam vos in Galilæam. ³³ Respondens autem Petrus, ait illi : Et si omnes scandalizati fuerint in te, ego numquam scandalizabor. ³⁴ Ait illi Jesus : Amen dico tibi, quia in hac nocte, antequam gallus cantet, ter me negabis. ³⁵ Ait illi Petrus : Etiamsi oportuerit me mori tecum, non te negabo. Similiter et omnes discipuli dixerunt.

³⁶ Tunc venit Jesus cum illis in villam, quæ dicitur Gethsemani, et dixit discipulis suis : Sedete hic donec vadam illuc, et orem. ³⁷ Et assumpto Petro, et duobus filiis Zebedæi, cœpit contristari et mœstus esse. ³⁸ Tunc ait illis : Tristis est anima mea usque ad mortem : sustinete hic, et vigilate mecum. ³⁹ Et progressus pusillum, procidit in faciem suam, orans, et dicens : Pater mi, si possibile est, transeat a me calix iste : verumtamen non sicut ego volo, sed sicut tu. ⁴⁰ Et venit ad discipulos suos, et invenit eos dormientes, et dicit Petro : Sic non potuistis una hora vigilare mecum ? ⁴¹ Vigilate, et orate ut non intretis in tentationem. Spiritus quidem promptus est, caro autem infirma. ⁴² Iterum secundo abiit, et oravit, dicens : Pater mi, si non potest hic calix transire nisi bibam illum, fiat voluntas tua. ⁴³ Et venit iterum, et invenit eos dormientes : erant enim oculi eorum gravati. ⁴⁴ Et relictis illis, iterum abiit, et oravit tertio, eundem sermonem dicens. ⁴⁵ Tunc venit ad discipulos suos, et dicit illis : Dormite jam, et requiescite : ecce appropinquavit hora, et Filius hominis tradetur in manus peccatorum. ⁴⁶ Surgite, eamus : ecce appropinquavit qui me tradet.

⁴⁷ Adhuc eo loquente, ecce Judas unus de duodecim venit, et cum eo turba multa cum gladiis et fustibus, missi a principibus sacerdotum, et senioribus populi. ⁴⁸ Qui autem tradidit eum, dedit illis signum, dicens : Quemcumque osculatus fuero, ipse est, tenete eum. ⁴⁹ Et confestim accedens ad Jesum, dixit : Ave Rabbi. Et osculatus est eum. ⁵⁰ Dixitque illi Jesus : Amice, ad quid venisti ? Tunc accesserunt, et manus injecerunt in Jesum,

et tenuerunt eum. ⁵¹ Et ecce unus ex his qui erant cum Jesu, extendens manum, exemit gladium suum, et percutiens servum principis sacerdotum amputavit auriculam ejus. ⁵² Tunc ait illi Jesus : Convertite gladium tuum in locum suum : omnes enim, qui acceperint gladium, gladio peribunt. ⁵³ An putas, quia non possum rogare patrem meum, et exhibebit mihi modo plusquam duodecim legiones angelorum ? ⁵⁴ Quomodo ergo implebuntur Scripturæ, quia sic oportet fieri ? ⁵⁵ In illa hora dixit Jesus turbis : Tamquam ad latronem existis cum gladiis et fustibus comprehendere me : quotidie apud vos sedebam docens in templo, et non me tenuistis. ⁵⁶ Hoc autem totum factum est, ut adimplerentur Scripturæ prophetarum. Tunc discipuli omnes, relicto eo, fugerunt.

⁵⁷ At illi tenentes Jesum, duxerunt ad Caipham principem sacerdotum, ubi scribæ et seniores convenerant. ⁵⁸ Petrus autem sequebatur eum a longe, usque in atrium principis sacerdotum. Et ingressus intro, sedebat cum ministris, ut videret finem. ⁵⁹ Principes autem sacerdotum, et omne concilium, quærebant falsum testimonium contra Jesum, ut eum morti traderent : ⁶⁰ et non invenerunt, cum multi falsi testes accessissent. Novissime autem venerunt duo falsi testes, ⁶¹ et dixerunt : Hic dixit : Possum destruere templum Dei, et post triduum reædificare illud. ⁶² Et surgens princeps sacerdotum, ait illi : Nihil respondes ad ea, quæ isti adversum te testificantur ? ⁶³ Jesus autem tacebat. Et princeps sacerdotum ait illi : Adjuro te per Deum vivum, ut dicas nobis si tu es Christus Filius Dei. ⁶⁴ Dicit illi Jesus : Tu dixisti. Verumtamen dico vobis, amodo videbitis Filium hominis sedentem a dextris virtutis Dei, et venientem in nubibus cæli. ⁶⁵ Tunc princeps sacerdotum scidit vestimenta sua, dicens : Blasphemavit : quid adhuc egemus testibus ? ecce nunc audistis blasphemiam : ⁶⁶ quid vobis videtur ? At illi respondentes dixerunt : Reus est mortis. ⁶⁷ Tunc expuerunt in faciem ejus, et colaphis eum ceciderunt, alii autem palmas in faciem ejus dederunt, ⁶⁸ dicentes : Prophetiza nobis

Christe, quis est qui te percussit ?

69 Petrus vero sedebat foris in atrio : et accessit ad eum una ancilla, dicens : Et tu cum Jesu Galilæo eras. **70** At ille negavit coram omnibus, dicens : Nescio quid dicis.

71 Exeunte autem illo januam, vidit eum alia ancilla, et ait his qui erant ibi : Et hic erat cum Jesu Nazareno. **72** Et iterum negavit cum juramento : Quia non novi hominem.

73 Et post pusillum accesserunt qui stabant, et dixerunt Petro : Vere et tu ex illis es : nam et loquela tua manifestum te facit. **74** Tunc cœpit detestari et jurare quia non novisset hominem. Et continuo gallus cantavit. **75** Et recordatus est Petrus verbi Jesu, quod dixerat : Priusquam gallus cantet, ter me negabis. Et egressus foras, flevit amare.

Cap. 27 **1** Mane autem facto, consilium inierunt omnes principes sacerdotum et seniores populi adversus Jesum, ut eum morti traderent. **2** Et vinctum adduxerunt eum, et tradiderunt Pontio Pilato præsidi.

3 Tunc videns Judas, qui eum tradidit, quod damnatus esset, pœnitentia ductus, retulit triginta argenteos principibus sacerdotum, et senioribus, **4** dicens : Peccavi, tradens sanguinem justum. At illi dixerunt : Quid ad nos ? tu videris. **5** Et projectis argenteis in templo, recessit : et abiens laqueo se suspendit. **6** Principes autem sacerdotum, acceptis argenteis, dixerunt : Non licet eos mittere in carbonem : quia pretium sanguinis est.

7 Consilio autem inito, emerunt ex illis agrum figuli, in sepulturam peregrinorum. **8** Propter hoc vocatus est ager ille, Haceldama, hoc est, Ager sanguinis, usque in hodiernum diem. **9** Tunc impletum est quod dictum est per Jeremiam prophetam, dicentem : Et acceperunt triginta argenteos pretium appretiati, quem appretiaverunt a filiis Israël : **10** et dederunt eos in agrum figuli, sicut constituit mihi Dominus.

11 Jesus autem stetit ante præsidem, et interrogavit eum præses, dicens : Tu es rex Judæorum ? Dicit illi Jesus : Tu dicis. **12** Et cum accusaretur a principibus sacerdotum et senioribus, nihil respondit. **13** Tunc dicit illi Pilatus : Non audis quanta adversum te dicunt testimonia ? **14** Et non respondit ei ad ullum verbum, ita ut miraretur præses vehementer. **15** Per diem autem solemnem consueverat præses populo dimittere unum vinctum, quem voluissent : **16** habebat autem tunc vinctum insignem, qui dicebatur Barrabas. **17** Congregatis ergo illis, dixit Pilatus : Quem vultis dimittam vobis : Barabbam, an Jesum, qui dicitur Christus ? **18** Sciebat enim quod per invidiam tradidissent eum. **19** Sedente autem illo pro tribunali, misit ad eum uxor ejus, dicens : Nihil tibi, et justo illi : multa enim passa sum hodie per visum propter eum. **20** Principes autem sacerdotum et seniores persuaserunt populis ut peterent Barabbam, Jesum vero perderent. **21** Respondens autem præses, ait illis : Quem vultis vobis de duobus dimitti ? At illi dixerunt : Barabbam. **22** Dicit illis Pilatus : Quid igitur faciam de Jesu, qui dicitur Christus ? **23** Dicunt omnes : Crucifigatur. Ait illis præses : Quid enim mali fecit ? At illi magis clamabant dicentes : Crucifigatur. **24** Videns autem Pilatus quia nihil proficeret, sed magis tumultus fieret : accepta aqua, lavit manus coram populo, dicens : Innocens ego sum a sanguine justi hujus : vos videritis. **25** Et respondens universus populus, dixit : Sanguis ejus super nos, et super filios nostros. **26** Tunc dimisit illis Barabbam : Jesum autem flagellatum tradidit eis ut crucifigeretur.

27 Tunc milites præsidis suscipientes Jesum in prætorium, congregaverunt ad eum universam cohortem : **28** et exeuntes eum, chlamydem coccineam circumdederunt ei, **29** et plectentes coronam de spinis, posuerunt super caput ejus, et arundinem in dextera ejus. Et genu flexo ante eum, illudebant ei, dicentes : Ave rex Judæorum. **30** Et expuentes in eum, acceperunt arundinem, et percutiebant caput ejus. **31** Et postquam illuserunt ei,

exuerunt eum chlamyde, et induerunt eum vestimentis ejus, et duxerunt eum ut crucifigerent.

32 Exeuntes autem invenerunt hominem Cyrenæum, nomine Simonem : hunc angariaverunt ut tolleret crucem ejus. **33** Et venerunt in locum qui dicitur Golgotha, quod est Calvariæ locus. **34** Et dederunt ei vinum bibere cum felle mistum. Et cum gustasset, noluit bibere. **35** Postquam autem crucifixerunt eum, diviserunt vestimenta ejus, sortem mittentes : ut impleretur quod dictum est per prophetam dicentem : Diviserunt sibi vestimenta mea, et super vestem meam miserunt sortem. **36** Et sedentes servabant eum. **37** Et imposuerunt super caput ejus causam ipsius scriptam : Hic est Jesus rex Judæorum.

38 Tunc crucifixi sunt cum eo duo latrones : unus a dextris, et unus a sinistris. **39** Prætereuntes autem blasphemabant eum moventes capita sua, **40** et dicentes : Vah ! qui destruis templum Dei, et in triduo illud reædificas : salva te ipsum : si Filius Dei es, descende de cruce.

41 Similiter et principes sacerdotum illudentes cum scribis et senioribus dicebant : **42** Alios salvos fecit, seipsum non potest salvum facere : si rex Israël est, descendat nunc de cruce, et credimus ei : **43** confidit in Deo : liberet nunc, si vult eum : dixit enim : Quia Filius Dei sum. **44** Idipsum autem et latrones, qui crucifixi erant cum eo, improperabant ei.

45 A sexta autem hora tenebræ factæ sunt super universam terram usque ad horam nonam. **46** Et circa horam nonam clamavit Jesus voce magna, dicens : Eli, Eli, lamma sabachthani ? hoc est : Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me ? **47** Quidam autem illic stantes, et audientes, dicebant : Eliam vocat iste. **48** Et continuo currens unus ex eis, acceptam spongiam implevit aceto, et imposuit arundini, et dabat ei bibere. **49** Ceteri vero dicebant : Sine, videamus an veniat Elias liberans eum.

50 Jesus autem iterum clamans voce magna, emisit spiritum.

51 Et ecce velum templi scissum est in duas partes a summo usque deorsum : et terra mota est, et petræ scissæ sunt, **52** et monumenta aperta sunt : et multa corpora sanctorum, qui dormierant, surrexerunt. **53** Et exeuntes de monumentis post resurrectionem ejus, venerunt in sanctam civitatem, et apparuerunt multis. **54** Centurio autem, et qui cum eo erant, custodientes Jesum, viso terræmotu, et his quæ fiebant, timuerunt valde, dicentes : Vere Filius Dei erat iste.

55 Erant autem ibi mulieres multæ a longe, quæ secutæ erant Jesum a Galilæa, ministrantes ei : **56** inter quas erat Maria Magdalene, et Maria Jacobi, et Joseph mater, et mater filiorum Zebedæi. **57** Cum autem sero factum esset, venit quidam homo dives ab Arimathæa, nomine Joseph, qui et ipse discipulus erat Jesu : **58** hic accessit ad Pilatum, et petiit corpus Jesu. Tunc Pilatus jussit reddi corpus. **59** Et accepto corpore, Joseph involvit illud in sindone munda, **60** et posuit illud in monumento suo novo, quod exciderat in petra. Et advolvit saxum magnum ad ostium monumenti, et abiit. **61** Erant autem ibi Maria Magdalene, et altera Maria, sedentes contra sepulchrum.

62 Altera autem die, quæ est post Parasceven, convenerunt principes sacerdotum et pharisæi ad Pilatum, **63** dicentes : Domine, recordati sumus, quia seductor ille dixit adhuc vivens : Post tres dies resurgam. **64** Jube ergo custodiri sepulchrum usque in diem tertium : ne forte veniant discipuli ejus, et furentur eum, et dicant plebi : Surrexit a mortuis : et erit novissimus error pejor priore. **65** Ait illis Pilatus : Habetis custodiam, ite, custodite sicut scitis. **66** Illi autem abeuntes, munierunt sepulchrum, signantes lapidem, cum custodibus.

Cap. 28 **1** Vespere autem sabbati, quæ lucescit in prima sabbati, venit Maria Magdalene, et altera Maria, videre sepulchrum. **2** Et ecce terræmotus factus est

magnus. Angelus enim Domini descendit de cælo : et accedens revolvit lapidem, et sedebat super eum : **3** erat autem aspectus ejus sicut fulgur : et vestimentum ejus sicut nix. **4** Præ timore autem ejus exterriti sunt custodes, et facti sunt velut mortui. **5** Respondens autem angelus dixit mulieribus : Nolite timere vos : scio enim, quod Jesum, qui crucifixus est, quæritis. **6** Non est hic : surrexit enim, sicut dixit : venite, et videte locum ubi positus erat Dominus. **7** Et cito euntes, dicite discipulis ejus quia surrexit : et ecce præcedit vos in Galilæam : ibi eum videbitis : ecce prædixi vobis. **8** Et exierunt cito de monumento cum timore et gaudio magno, currentes nuntiare discipulis ejus. **9** Et ecce Jesus occurrit illis, dicens : Avete. Illæ autem accesserunt, et tenuerunt pedes ejus, et adoraverunt eum. **10** Tunc ait illis Jesus : Nolite timere : ite, nuntiare fratribus meis ut eant in Galilæam ; ibi me videbunt.

11 Quæ cum abiissent, ecce quidam de custodibus venerunt in civitatem, et nuntiaverunt principibus sacerdotum omnia quæ facta fuerant. **12** Et congregati cum senioribus consilio accepto, pecuniam copiosam dederunt militibus, **13** dicentes : Dicite quia discipuli ejus nocte venerunt, et furati sunt eum, nobis dormientibus. **14** Et si hoc auditum fuerit a præside, nos suadebimus ei, et securos vos faciemus. **15** At illi, accepta pecunia, fecerunt sicut erant edocti. Et divulgatum est verbum istud apud Judæos, usque in hodiernum diem. **16** Undecim autem discipuli abierunt in Galilæam in montem ubi constituerat illis Jesus.

17 Et videntes eum adoraverunt : quidam autem dubitaverunt. **18** Et accedens Jesus locutus est eis, dicens : Data est mihi omnis potestas in cælo et in terra : **19** euntes ergo docete omnes gentes : baptizantes eos in nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti : **20** docentes eos servare omnia quæcumque mandavi vobis : et ecce ego

**vobiscum sum omnibus diebus, usque ad
consummationem sæculi.**